

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1989- 1990

28 NOVEMBER 1989

ONTWERP VAN DECREET

houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 1990

VERSLAG

namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud
uitgebracht door de heer J. Van Looy
aan de Commissie voor Financiën en Begroting

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Jozef Bosmans.

Vaste leden : de heren F. Aerts, G. Beerden, Jos Bosmans, E. Vandebosch, J. Van Looy, A. Van Nevel ;

de heer J. Dufaux, mevrouw O. Lefebvre, de heren J. Sleenckx, J. Timmermans ;

de heren Jozef Bosmans, E. De Groot, P. Vandermeulen ;

de heren M. Capoen, J. Caudron.

Plaatsvervangers :

de heren J. Ansoms, F. Cauwenberghs, J. De Seranno, mevrouw M.P. Kestelijn-Sierens, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heer R. Van Rompaey ;

de heren C. Lisabeth, P. Mattys, D. Van der Maelen, J. Verheyden ;

de heren R. Daems, J. Laverge, W. Van Renterghem ;

mevrouw F. Brepoels, de heer D. Vervaeke.

Zie :

8-B (1988/1989)

— Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen

— Nrs. 2 tot 6 : Amendementen

— Nr. 7-A : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en
Externe Aangelegenheden

- Nr. 7-B : Verslag namens de Commissie voor Cultuur
- Nr. 7-C : Verslag namens de Commissie voor de Media
- Nr. 7-D : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs en Vorming
- Nr. 7-E : Verslag namens de Commissie voor Welzijn en Gezondheid
- Nr. 7-F : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt
- Nr. 7-G : Verslag namens de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling
- Nr. 7-H : Verslag namens de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

6-B (1988-1989)

- Nr. 1 : Toelichtingen

INHOUD

	Blz.
A. Algemene bespreking	4
1. Inleidende toelichting van de Gemeenschapsminister	4
2 Bespreking	32
B. Artikelsgewijze bespreking	62
C. Stemmingen	64
Bijlagen	65

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud heeft op haar vergaderingen van 19 en 31 oktober jongstleden een algemene en artikelsgewijze bespreking gewijd aan de haar toegewezen artikelen en secties van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

A. ALGEMENE BESPREKING

1. Inleidende toelichting bij de begroting door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting

INLEIDING

Vanaf 14 maart 1989 werd in de Commissie Leefmilieu en Natuurbehoud van de Vlaamse Raad het MINA-PLAN 2000 besproken gedurende 8 zittingen (Cfr. Commissiestuk dd. 29-8-1989).

Het MINA-PLAN 2000 werd eveneens voor advies aan de SERV voorgelegd die hierover op 21 juni 1989 advies uitbracht. Ook de Vlaamse Raad voor Leefmilieu heeft de beleidsnota onderzocht en bracht zijn advies uit.

Tijdens het jaar 1989 werd aldus op een zeer intense wijze een ruim debat georganiseerd over de beleidsopties inzake milieu en natuurbeleid van de komende jaren.

Evenzeer werden in het jaar 1989 een reeks belangrijke beslissingen genomen die deel uitmaken van dit vernieuwd beleid.

In het jaar 1990 zal dit beleid worden voortgezet en verder geconcretiseerd. Rekening houdend met de conclusies van het vermelde ruime debat zullen de beleidsopties van het MINA-PLAN 2000 geconcretiseerd worden in het Vlaamse milieubeleidsplan 90-95 dat einde 1989 aan de Vlaamse Regering zal worden voorgelegd.

1. UITVOERING VAN HET MINA-PLAN IN 1989 :

a) Omzetting EG-richtlijnen :

De omzetting van de EG-milieurichtlijnen voor toepassing in het Vlaamse Gewest blijft een prioritaire beleids optie. Sedert 19 oktober 1989 werden de volgende EG-richtlijnen omgezet (of verder omgezet) voor toepassing in het Vlaamse Gewest :

1° de EG-richtlijn 87/217/EG van 19 maart 1987 inzake voorkoming en vermindering van verontreiniging van het milieu door asbest, voor wat het aspect luchtverontreiniging betreft, bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 14 december 1988 (B.S. 13 mei 1989) (de gewesten waren tot 1988 niet bevoegd voor uitvaardiging van normen met betrekking tot de waterverontreiniging) ; door de nationale overheid werd dezelfde richtlijn omgezet door twee koninklijke besluiten van 29 december 1988 respectievelijk voor wat de verontreiniging van de lucht en van het oppervlaktewater betreft (B.S. 12 januari 1989) ;

2° de EG-richtlijn 84/532/EG van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake gemeenschappelijke bepalingen voor bouwmaterieel en bouw machines ;

3° de EG-richtlijn 84/533/EG van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van motorcompressoren, gewijzigd bij de richtlijn 85/406/EEG van 11 juli 1985 van de Raad van de Europese Gemeenschappen ;

4° de EG-richtlijn 84/534/EG van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van torenkranen, gewijzigd bij de richtlijn 87/405/EEG van 25 juni 1987 van de Raad van de Europese Gemeenschappen ;

5° de EG-richtlijn 84/535/EG van 17 september 1984 betreffende de aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van aggregaten voor laswerk, gewijzigd bij de richtlijn 85/407/EG van 11 juli 1985 van de Raad van de Europese Gemeenschappen ;

6° de EG-richtlijn 84/536/EG van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van energieaggregaten, gewijzigd bij de richtlijn 85/408/EG van 11 juli 1985 van de Raad van de Europese Gemeenschappen ;

7° de EG-richtlijn 84/537/EG van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van met de hand bediende betonbrekers en trilhamers voor sloopwerk, gewijzigd bij de richtlijn 85/409/EG van 11 juli 1985 van de Raad van de Europese Gemeenschappen ;

8° de EG-richtlijn 84/538/EG van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van gazonmaaimachines ;

De in punten 2° en 8° bedoelde EG-richtlijnen waren bij koninklijke besluiten van 1 juli 1986 al eerder door de nationale overheid omgezet, maar bij de arresten nrs. 29.692, 29.693 en 29.694 van 25 maart 1988 door de Raad van State gedeeltelijk vernietigd ; de aangelegenheden die het voorwerp van deze vernietiging uitmaakten werden bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 14 december 1988 voor toepassing in het Vlaamse Gewest omgezet (B.S. 25 april 1989) ;

9° de EG-richtlijn 80/778/EG van 15 juli 1980 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water, zoals gewijzigd bij de richtlijn van de EG-raad 81/858/EG van 19 oktober 1981 ; deze richtlijn was eerder bij koninklijk besluit van 27 april 1984 betreffende de kwaliteit van het leidingwater gedeeltelijk omgezet ; bij arrest nr. 31.587 van 14 december 1988 van de Raad van State werd dit koninklijk besluit vernietigd ; de omzetting voor toepassing in het Vlaamse Gewest gebeurde bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 15 maart 1989 houdende vaststelling van een technische reglementering inzake drinkwater (B.S. 30 mei 1989) ;

10° de EG-richtlijn 85/337/EG van 27 juni 1985 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten ; deze werd voor toepassing in het Vlaamse Gewest omgezet bij Besluiten van de Vlaamse Executieve van 23 maart 1989 (B.S. 17 mei 1989) ;

11° de EG-richtlijn 79/409/EG van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand ; bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 14 december 1988 werd de omzetting ervan vervolledigd.

De verdere snelle en volledige omzetting van de uitgevaardigde en eventuele nieuwe EG-milieurichtlijnen zal ook in de toekomst een belangrijke beleids optie van het vernieuwde MINA-beleid blijven.

b) Invoering milieu-effectbeoordeling (MER) :

In het MINA-PLAN 2000 wordt de noodzaak onderstreept om bij de conceptie en voorbereiding van alle belangrijke beslissingen die effect op milieu en natuur kunnen hebben deze mogelijke effecten vooraf te onderkennen en te beschrijven. Als basisinstrument voor een dergelijk geïntegreerd milieu- en natuurbeleid werd de milieu-effectrapportering onderlijnd.

Bij de besluiten van de Vlaamse Executieve van 23 maart 1989 werd de MER-verplichting — conform de EEG-richtlijn van 27 juni 1985 — voor het Vlaamse Gewest ingevoerd.

c) Een betere milieuwetgeving :

Een goede wetgeving dient te beantwoorden aan de basisprincipes van rechtszekerheid, voorspelbaarheid en eenvoud. In het MINA-PLAN wordt aangekondigd dat een interuniversitaire commissie zou belast worden met het uitwerken van een globaal voorstel van gecoördineerde en geoptimaliseerde milieuwetgeving in Vlaanderen die beantwoordt aan voormelde basisprincipes.

Bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 5 juli 1989 werd dergelijke Interuniversitaire Commissie opgericht vanaf 5 juli 1989 tot 30 juni 1991.

De Commissie heeft als opdracht een voorontwerp van kaderdecreet inzake milieuhygiëne uit te werken en aanbevelingen te doen om de doelmatigheid van het milieuhygiërecht te verhogen. Hierbij moeten de volgende doelstellingen worden nagestreeft :

1° een rationalisatie en vereenvoudiging van de milieuwetgeving ;

2° een verhoging van de doelmatigheid van de strafrechtelijke en andere middelen tot handhaving van het milieurecht ;

3° een efficiënter gebruik van geëigende milieubeleidsinstrumenten zoals ondermeer kwaliteitsdoelstellingen, controle op bronnen van verontreiniging, heffingen en andere economische maatregelen, veiligheidsmaatregelen en saneringswerken, integratie van milieuaspecten in andere beleidsdomeinen, milieubeleidsplanning.

d) Versnelde realisatie van de nog ontbrekende rioolwaterzuiveringsinfrastructuur :

* De kosten voor de realisatie van de nog ontbrekende rioolwaterzuiveringsinfrastructuur, exclusief gemeentelijke rioleringen, werden in het MINA-PLAN 2000 geraamd op 48 miljard frank. Later gemaakte ramingen spreken zelfs van 53 miljard frank. Voor het beschikbaar krijgen van de vereiste investeringskredieten zal gezocht worden naar mogelijke alternatieve financieringsbronnen. Met dit doel heeft de Gemeenschapsminister op 1 juni 1989 een studiesyndicaat opgericht dat mij midden december van dit jaar een voorstel zal voorleggen met betrekking tot de optimale structuur voor de exploitatie, de verdere uitbouw en de verdere financiering van de waterzuivering in het Vlaamse Gewest. Zowel de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering als de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen zetelen in

dit studiesyndicaat. Intussen heeft het studiesyndicaat — ter aanvulling van het eerder uitgebrachte SOBEMAP-rapport — een bijkomende studieopdracht met betrekking tot de financiële analyse van de VMZ voorgesteld.

Op basis van de voorstellen van dit studiesyndicaat zullen in 1990 initiatieven worden genomen voor een fundamentele hervorming van het waterzuiveringsbeleid.

* Met het oog op het bereiken van de bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 21 oktober 1987 vastgestelde oppervlaktewaterkwaliteitsnormen, wordt naast de versnelde realisatie van de nog ontbrekende rioolwaterzuiveringsinfrastructuur en de brongerichte aanpak ook nog overleg gepleegd met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest met betrekking tot de gewestgrensoverschrijdende waterverontreiniging.

De Vlaamse Executieve keurde op 17 mei 1989 ter zake een samenwerkingsakkoord principieel goed en op 15 juni 1989 werd dit akkoord eveneens door de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve principieel goedgekeurd. Het is de bedoeling in 1990 een definitief akkoord met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te bereiken over de gewestgrensoverschrijdende waterverontreiniging.

* Watervrdragten :

Op 12 mei 1989 werd door de Minister van Buitenlandse Betrekkingen van de Nationale Regering aan de Vlaamse Executieve een ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Regering en de Vlaamse, Waalse en Brusselse Executieven voor goedkeuring voorgelegd met het oog op de Belgisch-Nederlandse onderhandelingen inzake de Schelde- en Maasvraagstukken.

Op 31 mei 1989 legde de Vlaamse Executieve de krachtlijnen vast van haar standpuntbepaling betreffende de ontwerp-watervrdragten. Met betrekking tot de milieu-technische aspecten werd geopteerd voor een benadering op het vlak van het immissiebeleid in plaats van op het vlak van het emissiebeleid.

Inmiddels wordt in een werkgroep ad hoc gewerkt aan een meer concrete uitwerking van deze krachtlijnen en zijn de officiële overlegstructuren zowel op het niveau van de ambtelijke werkgroepen, het ministerieel comité ad hoc als de onderhandelingsdelegatie geïnstalleerd.

De voormelde immissiebenadering kadert in de doelstellingen van het MINA-PLAN tot bereiken van de waterkwaliteitsnormen vastgesteld bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 21 oktober 1987.

e) Drinkwatervoorziening :

* In het MINA-PLAN werd met betrekking tot de uitvoering van de doelstellingen van het indicatief meerjarenplan inzake drinkwatervoorziening een grondig onderzoek aangekondigd. Voor de uitvoering van dit onderzoek heeft de Gemeenschapsminister op 1 juni 1989 een studiesyndicaat opgericht dat eveneens midden december van dit jaar een voorstel zal voorleggen met betrekking tot de optimale structuur voor de exploitatie, de verdere uitbouw en de verdere financiering van de watervoorziening in het Vlaamse Gewest. Naast de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen en de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, werken sedert 9 oktober j.l. ook de andere grote watervoorzieningsmaatschappijen AWW, PIDPA en TMVW aan dit syndicaat mee. Ook op dit terrein zullen in 1990 initiatieven

voor een structurele oplossing worden genomen en dit op basis van de voorstellen van het studiesyndicaat.

* Drinkwaterproblemen Westkust :

De problemen inzake drinkwatertekorten aan de Westkust zijn voldoende bekend. De jongste zomer werden **piekverbruiken** vastgesteld die zelfs het dubbel van de gemiddelde dagverbruiken overtreffen.

Een technische oplossing voor het probleem situeert zich op twee vakken :

— de uitbreiding van de drinkwaterproductiecapaciteit aan de Westkust ;

— de uitbreiding van het distributienet van de IWVA met waterreservoirs waarin water kan worden gestockeerd om piekverbruiken op te vangen.

Met betrekking tot de uitbreiding van de productiecapaciteit blijft de Minister duidelijk stellen dat er geenszins sprake kan zijn van de uitbouw van een grondwaterwinning in het gebied „Ter Yde” te Oostduinkerke. Dergelijke vergunning werd door de Gemeenschapsminister op 16 februari 1989 geweigerd en rekening houdend met de ecologische situatie, kan er geen sprake zijn om een waterwinning in dit gebied in de toekomst te overwegen.

De vereiste uitbreiding van de waterproductiecapaciteit kan derhalve alleen maar worden bewerkstelligd door waterleveringen vanuit de netten van naburige watervoorzieningsmaatschappijen. Om dit te verwezenlijken bestaan reeds sedert 1983 plannen om zogeheten veiligheidsleidingen tussen de netten van IWVA, TMVW en VMW aan te leggen. Om allerlei redenen zijn deze veiligheidsleidingen evenwel nog steeds niet verwezenlijkt ook niet gedeeltelijk. Ingevolge de wet van 8 augustus 1988 tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen werd het Vlaamse Gewest begin dit jaar volledig bevoegd voor de realisatie van dit groot waterbouwkundig werk.

Onmiddellijk heeft de Gemeenschapsminister maatregelen getroffen om bedoelde veiligheidsleiding zo spoedig mogelijk te realiseren.

Hij stelt vast dat alle betrokken watervoorzieningsmaatschappijen bereid zijn de dringend nodige maatregelen te treffen om acute drinkwatertekorten aan de Westkust vanaf het zomerseizoen 1990 te vermijden.

Op zijn voorstel werden deze door elke maatschappij te treffen maatregelen bij protocol vastgelegd. Dit protocol, dat naast de engagementen van de IWVA, de TMVW en de VMW ook een nauwkeurige timing omvat, werd op 13 september 1989 door alle partijen goedgekeurd.

Met betrekking tot het voorzien van bijkomende opslagcapaciteit heeft de IWVA zich geëngageerd tot de bouw van een nieuw waterreservoir met een inhoud van 5.000 m³ te Nieuwpoort evenals tot de inschakeling van de bestaande waterreservoir met een inhoud van 2.500 m³ te Oostduinkerke.

Via de aan te leggen veiligheidsleidingen zal aldus tegen het zomerseizoen 1990 de levering van drinkwater kunnen geschieden :

— vanuit het TMVW-net te Middelkerke naar de te Nieuwpoort door IWVA te bouwen waterreservoir ;

— vanuit het VMW-net te Veurne naar de bestaande waterreservoir „Ter Yde” te Oostduinkerke.

Met de realisatie van deze werken, zoals overeengekomen in het protocol van 13 september 1989, mag verwacht worden dat de problemen inzake drinkwatertekorten aan de Westkust definitief van de baan zullen zijn.

* Kluizen II :

Bij de oprichting van het waterproductiecentrum Kluizen, in de zestiger jaren werd door de nationale overheid geopteerd om de bouw in fasen uit te voeren, doch meteen voldoende bouwgrond aan te kopen om het hele project te kunnen realiseren.

Aldus werd op de helft van de beschikbare grond het spaarbekken Kluizen 1, met een inhoud van $\pm 6500.000 \text{ m}^3$ gebouwd samen met het behandelingsstation dat 40.000 m^3 kan behandelen. In de eerste fase was het de bedoeling gemiddeld slechts $20.000 \text{ m}^3/\text{dag}$ van hieruit te produceren. De bedoeling van het spaarbekken is het water uit de winterperiode „op te sparen” om de continue behandeling, ook tijdens de periode dat er geen ruwwater in het spaarbekken gepompt wordt (normaal 6 tot 7 maanden), mogelijk te maken.

Het oppervlaktewater dat naar het spaarbekken gepompt wordt is thans afkomstig van de Burggravenstroom (4.630 ha) en van de Kale- en Meirebeek, (4.340 ha) doch kan uitgebreid worden met water afkomstig van het stroomgebied van o.a. de Edebeek (4.470 ha) en de Poekebeek (10.870 ha).

Gezien het steeds stijgend verbruik van drinkwater sinds het opstarten van de eerste fase werd het behandelingsstation ook meer belast en werd de noodzaak om meer stockage van ruwwater (onder de vorm van een tweede spaarbekken) te hebben, groter.

Daarom werd al van het in het begin van de jaren tachtig begonnen met het opstellen van de plannen voor het tweede spaarbekken. Indertijd trad de Nationale Maatschappij der Waterleidingen op als ontwerper in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid (Belgische Staat). Sinds de regionalisering van de NMW en de overdracht van de bevoegdheden over de spaarbekkens van de nationale naar de regionale overheid, treedt thans de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening op als ontwerper in opdracht van het Vlaamse Gewest.

Op 27 september 1989 heeft de Vlaamse Executieve de bouw van het project Kluizen II, lot 1 „bouwwerken en bijhorende infrastructuur” gegund aan de laagste regelmatige inschrijver voor een bedrag van 678 miljoen frank (exclusief BTW).

Het dossier „spaarbekken Kluizen II, Lot 1 — Bouwwerken en bijhorende infrastructuur” omvat de ruwbouwwerken van het tweede spaarbekken, inclusief de grondwerken, waterdichtheidsbekleding, kanalen, kunstwerken en verbindingsleidingen.

Het spaarbekken heeft met een oppervlakte van $\pm 50 \text{ ha}$ en een waterdiepte van 11 m. een inhoud van 5,5 miljoen m^3 . Eens in gebruik zal het zowat in serie als in parallel met het spaarbekken 1, het water vanaf de pompinstallaties naar het behandelingsstation kunnen brengen.

De contractuele uitvoeringstermijn voor de bouw van Kluizen II bedraagt 650 werkdagen, omwille van de uitgebreide

grondwerken en de aanvoer van grote hoeveelheden stortsteen, d.w.z. dat de uitvoering over 4 tot 5 jaar zal gespreid zijn.

Naast de eigenlijke bouwwerken zullen nog een reeks kleinere werken en leveringen van elektro-mechanische aard nodig zijn om het spaarbekken Kluizen II operationeel te maken.

f) Het afvalstoffenbeleid

* Op 6 september 1989 heeft de Vlaamse Executieve het ontwerp van nieuw afvalstoffendecreet goedgekeurd en voor advies aan de SERV overgemaakt. Dit nieuw decreet zal de basis leggen voor het vernieuwd afvalstoffenbeleid in de jaren '90.

* Op 12 juli 1989 heeft de Vlaamse Executieve het samenwerkingsakkoord met het Waalse Gewest goedgekeurd waarbij een voorlopige regeling, werd getroffen voor de verwerking van Vlaams afval in het Waalse Gewest en omgekeerd. Tevens werd een studiesyndicaat opgericht — samen met de betrokken intercommunales van Vlaams Brabant — dat vóór eind 1989 een voorstel dient uit te werken tot verwerking van het afval van de betrokken gemeenten in eigen regio en dit uiterlijk vanaf 1 januari 1994.

* Eind 1989 zal een studiebureau een doorlichtingsverslag over OVAM neerleggen op basis waarvan voorstellen inzake betere financiering en uitvoering van het afvalstoffenbeleid in de jaren '90 zullen voorgelegd worden.

* In de loop van 1989 werden onderhandelingen gestart met het Belgisch Verpakkingsinstituut (BVI) teneinde na te gaan hoe op preventieve wijze de afvalstroom via verpakking kan gereduceerd worden. Deze onderhandelingen moeten vóór 1989 kunnen leiden tot een akkoord met de betrokken sector.

g) Het bosbeleid :

Op 27 september 1989 heeft de Vlaamse Executieve het ontwerp van bosdecreet definitief goedgekeurd. Het ontwerp zal binnenkort door de Vlaamse Raad behandeld kunnen worden.

j) De administratieve uitbouw

* Op het vlak van de structuren werd gedurende het voorbije jaar veel tijd besteed aan de structurering van de Vlaamse Administratie.

Op basis van het rapport over de eerste fase vanwege de heer E. De Ryck, Bijzonder Commissaris trof de Vlaamse Executieve op 19 juli 1989 een aantal principiële beslissingen, onder meer met betrekking tot het aantal ministeries en hun bevoegdheidspakketten. Het nieuwe Ministerie van Leefmilieu en Infrastructuur zal naast de diensten afkomstig van het Ministerie van Openbare Werken en het Ministerie van Verkeerswezen, de milieudiensten van het huidige Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap omvatten : het Bestuur Leefmilieu en het Bestuur Landinrichting van de Administratie voor Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening én de Dienst Landbouwstructuren van de Algemene Technische Diensten.

Het nieuwe ministerie, waarbij zoals uit de naamgeving blijkt de diensten inzake milieu en natuur een cruciale plaats innemen, creëert een aantal nieuwe mogelijkheden inzake de benadering van de infrastructuurwerken en een versterking van de mogelijkheden van het ambtelijk potentieel inzake milieu en natuur.

De opdracht die de Vlaamse Regering aan de Bijzonder Commissaris gaf voor de tweede fase van zijn opdracht, omvat onder meer het opstellen van een organigram voor elk ministerie, het uitwerken van personeelsformaties en organieke reglementen en tenslotte een voorstel met betrekking tot de bestaanbaarheid van de verschillende instellingen van openbaar nut (de van het nationale niveau over te hevelen instellingen én de bestaande parastatalen). Tegen einde januari 1990 zou terzake een rapport moeten overhandigd worden.

* De overheveling van de nationale diensten (mensen en goederen), aansluitend op de overdracht van de bijkomende bevoegdheden, eiste in de loop van 1989 eveneens een bijzondere aandacht.

Vooreerst waren er de te nemen of de te adviseren besluiten inzake de overdracht van de mensen en de goederen, waarbij vooral in interkabinettenverband gewerkt werd.

Daarnaast werden in afwachting van de operationalisering van de zes ministeries van de Vlaamse Gemeenschap op 28 juli 1989 de opvangstructuren goedgekeurd, waarbij wordt uitgegaan van drie entiteiten (het huidige Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, het Ministerie van Onderwijs en tenslotte de diensten afkomstig van het Ministerie van Openbare Werken en dat van Verkeer) en waarbij de dagdagelijkse samenwerkingsproblemen opgelost dienen te worden via een Coördinatiecommissie bestaande uit opperamptenaren van de drie entiteiten. Naar de bestaande diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zijn daaraan evenwel geen onmiddellijke gevolgen verbonden.

Vanuit de bevoegdheden inzake leefmilieu, natuurbehoud en landinrichting ging bijzondere aandacht uit naar de organisatie van de dienst muskusratbestrijding, waarvan per 1 augustus 1989 tweeënveertig personeelsleden werden overgeheveld (waarvan 9 tewerkgestelde werklozen, die door de Vlaamse Regering werden overgenomen in de hoedanigheid van gesubsidieerd contractueel).

Daarbij dient vastgesteld dat enkel het uitvoerend personeel — de zogenaamde muskusratvangers die ingedeeld zijn in niveau 4 van het rijkspersoneel — werd overgeheveld zonder de leidinggevende ambtenaren van niveau 1. Gekoppeld aan problemen inzake werkingsmiddelen dreigde dit de adequate bestrijding van de muskusrat ernstig te vertragen.

In de loop van de maand september 1989 werden dan ook de nodige maatregelen getroffen teneinde de leiding van deze dienst te verzekeren met bestaande ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Tevens werden de nodige werkingskredieten vrijgegeven.

* Ook op het vlak van de huisvesting van de diensten waren er in uitvoering van de voorgenomen hergroepering van de diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, een aantal wijzigingen met betrekking tot de milieudiensten : te Brussel namen deze diensten hun intrek in het Markiesgebouw, te Antwerpen werden zij ondergebracht in het Copernicusgebouw.

Hoewel dit op langere termijn een duidelijke verbetering zal betekenen, vooral naar de bereikbaarheid voor de burger toe, bracht de verhuisoperatie de nodige problemen en vertragingen in de afhandeling van een aantal dossiers met zich mede.

* Aan de bestaande diensten werden een aantal bijkomende opdrachten toevertrouwd, onder meer de uitvoering van

de MER-reglementering (erkenning van de deskundigen terzake, conformiteit van de uitgevoerde MER-studies nagaan, enz.), de mestproblematiek, de landinrichting enz.

Aangezien terzake geen of te weinig bijkomende ambtenaren werden ter beschikking gesteld, legde dit een verhoogde druk op de administraties.

* De omvorming van de tewerkgestelde werklozen in gesubsidieerde contractuelen met ingang van 1 juli 1989, betekende voor heel wat ambtenaren een verbetering van hun persoonlijke situatie.

Met betrekking tot de leefmilieucampagne betekende dit bovendien een eerste stap op weg naar de integratie van deze dienst binnen de Diensten van de Vlaamse Executieve.

* Het personeelsbestand (exclusief jongerenstage) van de verschillende diensten onderging gedurende het afgelopen jaar slechts beperkte wijzigingen :

— Ministerie Vlaamse Gemeenschap :	
* AROL, Bestuur Leefmilieu en Bestuur Landinrichting :	— 12
* ATD, Dienst Landbouwstructuren (incl. 42 muskusratvangers) :	+ 34
* Leefmilieucampagne :	+ 2
— OVAM :	+ 9
— Vlaamse Landmaatschappij : (= nederlandstalig personeel Nationale Landmaatschappij)	+ 35
— Vlaamse Watervoorzieningsmaatschappij :	+ 16
— Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij :	+ 45

In totaal betekent dit een verhoging met 120 eenheden voor de verschillende diensten van het ministerie en de parastatalen samen.

Binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap valt speciaal de aanwerving van 9 adjunct-inspecteurs 2° klasse voor het Bestuur Leefmilieu te vermelden. Deze ambtenaren, die allen een specifieke opleiding in de milieusector achter de rug hebben, komen vooral de inspectiediensten versterken en maakten het mogelijk de achterstand in de behandeling van sommige dossiers enigszins terug te dringen.

Ook bij de Technische Beambten van Waters en Bossen 1° klasse zullen eerlang 10 nieuwe personeelsleden in dienst zijn, waardoor het aantal openstaande gebieden teruggebracht wordt tot 13. De overblijvende gebieden zijn in hoofdzaak gemeentelijke gebieden, waarvoor het oude boswetboek van 1854 een bijzondere aanwervingsprocedure voorzag. Na goedkeuring van het nieuwe bosdecreet zullen ook voor deze gebieden op relatief korte termijn de nodige aanwervingen kunnen gebeuren.

* Met betrekking tot de dossiers exploitatievergunningen waren begin 1989 de grootste problemen inzake werkachterstand te situeren binnen de Antwerpse regio.

Er werden dan ook een aantal dringende maatregelen getroffen, waarbij tijdelijk drie bijkomende ambtenaren (één ingenieur en twee adjunct-inspecteurs) werden ter beschikking gesteld. Tevens werden met het provinciebestuur een aantal werkafspraken gemaakt teneinde een vlottere behandeling van de dossiers mogelijk te maken.

* Gelijklopend met de besprekingen in verband met het bosdecreet werden met de Dienst Waters en Bossen van het

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap besprekingen gestart met het oog op de herwaardering van de loopbaan van de technisch beambten van Waters en Bossen en een verbetering van de materiële uitrusting.

* De operationalisering en daarmee gepaard gaande herstructurering van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering werd verder voorbereid, enerzijds via de studie van het SOBEMAP-rapport en de werking van het reeds vermelde studiesyndicaat.

Parallet werden op personeelsvlak een aantal ontwerpen van Executievebesluit voorbereid inzake organiek reglement, ploegenarbeid, overuren en tenslotte vuil en ongezond werk. Deze besluiten worden momenteel onderzocht met het oog op het opstarten van de procedures inzake administratieve en begrotingscontrole.

* Op personeelsvlak werd reeds heel wat gerealiseerd met het oog op de operationalisering van de bij de decreet van 21 december 1988 opgerichte Vlaamse Landmaatschappij (zie hierboven onder punt h).

Reeds op 23 december 1988 keurde de Vlaamse Regering de basispersoneelsformatie goed. In nauwe samenwerking met de Maatschappij werden de noodzakelijke Executievebesluiten op het vlak van personeel voorbereid (hiërarchische indeling der graden, weddeschalen der bijzondere graden, organiek reglement, administratief statuut). Deze besluiten naderen momenteel hun voltooiing.

* Binnen de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij werden de nodige initiatieven ontwikkeld met het oog op de aanpassing van de personeelsformatie en het organiek reglement. Ook op het vlak van de organisatie van de sociale dienst werden beslissingen getroffen.

De aanpassing van de personeelsformatie moet het mogelijk maken het personeelseffectief van OVAM aan te passen aan de gewijzigde omstandigheden (organigram, uitbreiding inspectiepersoneel, juridische dienst en informaticadienst). Tevens worden via de poolvorming van betrekkingen de normale bevorderingsmogelijkheden hersteld zonder dat dit op zich aanleiding moet geven tot bijkomende betrekkingen.

Het organiek reglement was aan herziening toe teneinde enerzijds de juiste wervingen mogelijk te maken en anderzijds een normale doorstroming mogelijk te maken. Inzake de hoogste betrekkingen (rangen 15 en 16) wordt via een herformulering van de bevorderingsvoorwaarden nog meer de nadruk gelegd op de beheersmatige kwaliteiten die kandidaten moeten bezitten.

Inzake de organisatie van de sociale dienst nam de Vlaamse Regering het principiële standpunt in dat voor de zes Vlaamse ministeries en de instellingen van openbaar nut die aan het hiërarchisch gezag van de Executieve zijn onderworpen, zoals de OVAM, één sociale dienst zal opgericht worden.

* Ook de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening was actief op het reglementerende vlak : de productiviteitspremie, de personeelsformatie en de uitwerking van het administratief en geldelijk statuut.

Het eerste besluit, dat de productiviteitspremie van het personeel van de VMW regelt, werd reeds principieel goedgekeurd door de Vlaamse Executieve en wordt momenteel onderworpen aan het akkoord van de nationale Minister van het Openbaar Ambt.

In essentie betreft het hier de uitbreiding van het toepassingsveld tot de ambtenaren die na de operationalisering van de VMW in 1987 in dienst zijn getreden (voor de anderen werd de uitbetaling immers gewaarborgd via de overhevelingsbesluiten) en de aanpassing van het bedrag van de premie aan de evolutie van het indexcijfer. Het bedrag van de premie was immers sinds 1 januari 1975 niet meer aangepast.

Zoals reeds gesteld in het MINA-PLAN 2000 diende de personeelsformatie aangepast te worden aan de actuele situatie. Het nieuwe voorstel regelt onder meer de situatie van de huidige contractuele personeelsleden en houdt tevens rekening met de verwachte toename van het werkvolume. Het besluit zal binnenkort ingeleid worden binnen de Vlaamse Regering.

Inzake het administratief en geldelijk statuut werden door de Raad van Bestuur van de VMW op 15 september 1989 de nodige voorontwerpen van Executievebesluit goedgekeurd. Deze worden momenteel onderzocht met het oog op de verdere bespreking binnen de Vlaamse Executieve.

k) Sensibilisering inzake milieu en natuur

In de loop van het jaar 1989 werd een actieve sensibiliseringsactie opgezet in het kader van het MINA-PLAN 2000 enuitgewerkt door de Leefmilieucampagne.

Daartoe werden :

- * het MINA-PLAN 2000 zelf ruim verspreid ;
- * een driemaandelijks MINA-KRANT verspreid op 20.000 exemplaren ;
- * een reeks MINA-POSTERS inzake bos, water en lucht verspreid ;
- * een regeringsmededeling en een reeks niet-commerciële TV-spots uitgezonden ;
- * een milieuprojectdag (M-dag) georganiseerd.

2. BELEIDSOPTIES VOOR 1990

a) Uitwerken Vlaams Milieubeleidsplan en Vlaams Natuurontwikkelingsplan.

In de loop van 1989 werd een ruim debat georganiseerd over de beleidsopties die aan de basis zullen liggen van het toekomstig milieu- en natuurbeleid.

Aan dit debat hebben zowel de Vlaamse Raad, de SERV, als de milieubewegingen zeer intens meegewerkt en hun visies en bemerkingen bekendgemaakt.

Tevens werden in de loop van 1989 via diverse studies (waterzuivering, OVAM, watervoorziening, milieuwetgeving) acties voorbereid om grondige hervormingen door te voeren in de diverse sectoren van het milieu- en natuurbeleid.

De Gemeenschapsminister heeft in het eerste halfjaar 1989 eveneens opdracht gegeven aan de diverse diensten (AROL, VMZ, VLM, OVAM, VMW, Instituut van Natuurbehoud) en aan externe deskundigen inzake milieuplanning om vóór eind 1989 een concreet milieubeleids- en natuurontwikkelingsplan voor Vlaanderen uit te werken.

Deze werkzaamheden zullen vóór eind november voltooid zijn zodat de plannen in de loop van december 1989 aan de Vlaamse Regering kunnen voorgelegd worden.

De vermelde plannen zullen :

- verder bouwen op de beleidsopties van het MINA-PLAN 2000 ;
- rekening houden met de conclusies van het ruime debat dat over het MINA-PLAN 2000 heeft plaatsgehad ;
- aangeven welke de concrete doelstellingen, timing, kosten en financiering van diverse sectoren en thema's inzake milieu en natuur tussen '90-'95 zullen zijn ;
- uitvoering bevatten van de diverse studierapporten die eind 1989 ter beschikking zullen zijn ;

Op basis van de voorgelegde Vlaamse milieu- en natuurontwikkelingsplannen zal de Vlaamse Raad aldus in 1990 de basis kunnen leggen van een vernieuwd milieu- en natuurbeleid voor de komende vijf jaren. In functie van deze beleidsplanning zal aldus een meerjarenplan inzake financiering van het milieu- en natuurbehoud kunnen uitgewerkt worden.

b) Prioriteiten voor 1990

* In de loop van 1990 zal een fundamentele ombuiging van het waterzuiveringsbeleid in Vlaanderen voorgelegd worden op basis van de conclusies van het reeds vermelde studiesyndicaat. Daarbij zal o.m. gestreefd worden naar :

- verhoging van de beschikbare middelen van investeringen in deze sector zonder het budgettair evenwicht in gevaar te brengen. Voor 1990 zal deze bijkomende investeringsruimte ontstaan door verhoogde en bijkomende heffingen en bijdragen. Vanaf 1991 zullen eveneens via alternatieve financieringsvormen bijkomende middelen ter beschikking zijn ;
- grotere coördinatie tussen diverse deelaspecten (rollen, collectoren, RWZI) via integrale plannen en meer samenwerking tussen de diverse diensten ;
- meer mensen en middelen van het vergunningenbeleid en de inspectie en controle daarbij noodzakelijk ;
- grotere samenwerking met de private sektor inzake investeringen en exploitatie van het geïntegreerde zuiveringscircuit.

* Wat de investeringen van 1990 zelf betreft zullen volgende prioriteiten worden aangehouden :

- geïntegreerde zuivering van alle afvalwaters die nu nog direct of indirect in zee worden geloosd ;
- investeringen die maximaal bijdragen tot geïntegreerde zuivering in een bepaalde regio ;
- zuivering in nabijheid van waterwinningsgebieden ;
- zuivering in zwaarst bevuilde zones,

* Op basis van het mestactieplan '90 zal in de loop van 1990 een definitief mestdecreet dienen goedgekeurd te worden.

Eind 1990 zal het mestactieplan — als onderdeel van het Vlaams milieubeleidsplan — aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. In dit mestactieplan zal — naast een volledig herwerkt mestdecreet — een reeks maatregelen zijn opgenomen inzake :

- bodemnormering inzake stikstof en fosfor ;
- opslagcapaciteit van drijfmest ;
- vestigings- en exploitatieregels voor mestproducerende bedrijven ;
- alternatieven inzake mestverwerking ;

- bevordering wetenschappelijk onderzoek inzake mest ;
- sensibilisering bij producenten en potentiële gebruikers ;

Het mestdecreet zelf zal vooral aandacht besteden aan :

- het heffingensysteem ;
- het mestbankensysteem ;
- de bodemnormen ;
- het wetenschappelijk onderzoek.

* In samenhang met de begrotingsvoorstellen 1990 inzake milieuheffingen zullen strenge voorwaarden inzake bouw- en exploitatievergunning voor mestproducerende bedrijven worden vastgelegd.

* Redelijkerwijze kan verwacht worden dat binnenkort het advies van de Raad van State over de uitvoeringsbesluiten van het milieuvergunningsdecreet zal bekend zijn.

In de loop van 1990 zal dus een belangrijk decreet ter uitvoering kunnen worden gebracht waarbij :

- lozingsvergunning en exploitatievergunning in één milieuvergunning kunnen worden geïntegreerd ;
- bouwvergunning én milieuvergunning aan elkaar kunnen gekoppeld worden ;
- de bestaande procedures drastisch kunnen vereenvoudigd worden ;

* Inzake administratieve uitbouw dienen in de loop van 1990 belangrijke beslissingen genomen o.m. met betrekking tot

- structurering van het Ministerie van Leefmilieu en Infrastructurering.

Daarbij dient aandacht besteed aan :

- verhoging van aantal milieu- en natuurambtenaren ;
- mogelijke integratie parastatalen in administratie ;
- aangepaste navorming van milieuambtenaren ;
- organisatie van een volwaardige Vlaamse milieu-inspectie waarbij de „inspectie-opdracht” volwaardig wordt omschreven o.m. inzake :
 - administratief-informatieve opdrachten : het verzamelen van de informatie die noodzakelijk is voor het geven van adviezen, het nemen van administratieve basisbeslissingen, het verzamelen van beleidsrelevante informatie, enz.
 - vaststellingen : het vaststellen op zich van mogelijke inbreuken op de wetgeving inzake milieu en natuur
 - repressieve onderzoeksopdrachten : het onderzoek dat op basis van vaststellingen gevoerd wordt met het oog op een mogelijke vervolging, op administratief en/of gerechtelijk vlak.
- reorganisatie van bestaande diensten inzake :
 - sensibilisering (integratie leefmilieucampagne)
 - wetenschappelijk onderzoek ;
 - permanente bereikbaarheid (uitbouw permanente wachtdiensten) ;
 - bosbeheer (rekening houdend met het nieuw bosdecreet).

* Gelet op het grensoverschrijdende karakter van milieu- en natuurproblemen zal — in de loop van 1990 — bijzondere

aandacht besteed worden aan samenwerking met andere Gewesten en met andere landen. In deze zullen volgende prioriteiten worden aangehouden.

- samenwerking in het kader van de Interministriële Conferentie Leefmilieu ;
- samenwerking met het Brussels Hoofdstedelijk Gebied inzake waterzuivering ;
- samenwerking met het Waalse Gewest inzake afval en watervoorziening ;
- samenwerking met Nederland in het kader van de waternverdragen ;
- samenwerking met de Europese Commissie via voorbereiding richtlijnen en wetenschappelijk onderzoek ;
- samenwerking met de betrokken overheden en ministeries van overige landen (o.m. Polen, Denemarken, Nederland,...).

* Inzake wetenschappelijk onderzoek zullen in 1990 2 belangrijke initiatieven ontwikkeld worden :

- start van een 5 jarig impulsprogramma inzake milieutechnologie in het Vlaamse bedrijfsleven ;
- organisatie — eind 1990 — van een Vlaams wetenschappelijk ecologisch congres inzake waterzuivering in Europa.

Daarnaast zullen in 1990 een tweetal milieuprojectdagen (M-dagen) worden georganiseerd.

3. DE BEGROTING 1990

De begroting 1990 diende te worden uitgewerkt in een bijzonder moeilijke financiële context.

Door de toepassing van de financieringsmechanismen zoals vastgelegd in de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 blijft wat 1990 betreft, de globale groei van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap immers beperkt tot 1,92 % , nl. van 342.466,2 miljoen in 1989 tot 349.124,4 miljoen in 1990.

Het was van meetaf aan duidelijk dat deze bescheiden groei zelfs niet de nodige financiële ruimte zou opleveren om de stijging van de financiële lasten en andere wettelijk verplichte uitgaven op te vangen.

Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting is daarentegen een investeringsdepartement bij uitstek en derhalve grotendeels afhankelijk van voluntaristische beleidsbeslissingen. Er is slechts in relatief geringe mate sprake van strikt wettelijk verplichte uitgaven of andere vaste kosten zoals bv. lonen.

Rekening houdend met deze context, was de beleidsmatig gewenste uitbreiding van de interventiemiddelen ten behoeve van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, geen eenvoudige opgave.

In onderhavige nota wordt toch nagegaan welke in grote lijnen de evolutie is en zal zijn van de beschikbare kredieten en financiële middelen.

Rekening houdend met de toelichtende informatie die de Gemeenschapsminister aan de Leden van de Vlaamse Raad heeft verstrekt in het document 6 B (1988-1989) „Toelichting bij de middelen- en uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990” meer bepaald in

deel II, zie blz. 115 tot en met 130, beperkt deze nota zich tot het schetsen van de globale evolutie van de financiële middelen ten behoeve van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting en tot het aangeven van de hoofdlijnen die daarbij voor de toekomst van belang zijn.

a) Globale evolutie van de beleidsruimte :

De volgende hoofdpunten blijken duidelijk uit de cijfers vervat in bijlagen :

* De Beleidsruimte voor de sector Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting neemt in de begroting 1990 toe met 15,1 % , ten opzichte van het huidig begrotingsjaar 1989 (zie cijfers in bijlage 1).

* Sedert het aantreden van de huidige Vlaamse Executieve zijn de beleidskredieten van de sector Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting toegenomen met 59,6 % , dit ten overstaan van de werkelijke realisaties in 1988.

* Het MINA-fonds wordt verder uitgebouwd en mag in 1990 voor een bedrag van 2.500 miljoen nieuwe verbintenissen aangaan, dit is een stijging met 25 % ten overstaan van 1989.

* In de begroting 1990 worden aan de sector Leefmilieu 6.649,5 miljoen nieuwe uitgavenkredieten toegekend.

Voor 1989 bedroeg het overeenstemmend cijfer 5.194,9 miljoen ; dit is dan ook een belangrijke toename waarbij rekening dient gehouden met de overgedragen saldi van vroeger toegestane kredieten, die in 1989 belangrijker waren dan voor 1990 het geval zal zijn.

Rekening houdend met deze correcties blijft het uitgavenpakket dat gefinancierd wordt vanuit de begroting van de Vlaamse Gemeenschap op een behoorlijk peil. De beschikbare kredieten voor 1990 zullen trouwens nog gunstig beïnvloed worden door overdrachten van 1989 naar 1990.

* De eigen middelen voor Leefmilieu, welke vanaf 1990 zullen gerealiseerd worden in het kader van de toepassing van het principe „de vervuiler betaalt”, komen bovenop het beschikbare uitgavenpakket en zorgen voor een gevoelige uitbreiding van de beschikbare beleidsmarge (zie lager).

b) Lanceren van een milieudekkingsplan :

Gekoppeld aan de begroting 1990 en ter vermeerdering van de financieringsmiddelen van het MINA-fonds en van de waterzuivering wordt een krachtig milieudekkingsplan door de Vlaamse Executieve uitgewerkt. Desbetreffend werden reeds concrete beslissingen getroffen.

Het originele van deze benadering is dat een ernstig begrotingsbeleid wordt gekoppeld aan een expansief beleid inzake leefmilieu en natuurbehoud.

Het MINA-fonds wordt thans volledig gefinancierd vanuit de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Het verder uitbreiden van de middelen van het Fonds is, gelet op de budgettaire moeilijkheden van de Vlaamse Gemeenschap, niet evident. Dit schept dan ook de noodzaak tot het uitwerken van een verantwoord dekkingsplan, waarvan de opbrengst wordt geaffecteerd aan het MINA-fonds. Tevens wordt op deze wijze ook een leefmilieubeleid gevoerd — niet enkel door curatieve uitgaven — maar eerder langs preventief opgevatte inkomsten vanwege de vervuilers.

Teneinde de realisatie van het milieudekkingsplan, met aanvang per 1 januari 1990, veilig te stellen werden decretale bepalingen uitgewerkt en concreet vertaald in het ontwerp van programmadecreet dat zeer binnenkort aan de Vlaamse Raad wordt voorgelegd.

Bij de uitwerking van het milieudekkingsplan wordt voor 1990 uitgegaan van volgende principes wat betreft het MINA-fonds.

* De machtiging van het Fonds wordt, ten overstaan van de begroting 1989, verhoogd van 2.000 miljoen naar 2.500 miljoen frank.

* Deze 2.500 miljoen wordt opgesplitst in 2 schijven van 1.250 miljoen frank :

— de eerste schijf wordt verder gefinancierd vanuit de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap waarin voor 350 miljoen frank aan milieuheffingen op het afval, te innen door de OVAM, reeds begrepen zijn. De werkingstoe-lage van de OVAM, thans aangerekend op de begroting leefmilieu en gefinancierd door deze heffingen, zal vanaf 1990 ook via het Fonds verrekend worden ;

— de tweede schijf van 1.250 miljoen frank, moet integraal gefinancierd worden door bijkomende milieuheffingen.

Dit betekent dat voor iedere frank heffing een engagement tot uitgaven van 1 frank kan worden genomen. De tweede schijf wordt pas aangesproken als de eerste 350 miljoen frank heffing geïnd is, en wordt slechts vrijgegeven volgens het ritme hoger gesteld : 1 frank vastleggingen voor 1 frank ont-vangsten.

Dit betekent ook dat indien meer heffingen worden geïnd de tweede schijf verhoudingsgewijs hoger zou worden dan 1.250 miljoen frank machtiging.

De in het programmadecreet voorgestelde maatregelen be-helzen :

* Verlenging van de OVAM-heffing (deze verlenging is hoe dan ook noodzakelijk vermits elke belasting telkenjare door de wetgever dient verlengd) alsmede verhoging van de tarieven zodanig dat in totaal een reële opbrengst in 1990 van tenminste 1.250 miljoen bekomen wordt.

* Bovendien wordt de affectatie van de integrale op-brengst aan het MINA-fonds voorbehouden. Hiertoe is in de middelenbegroting een artikel 9 opgenomen waarbij deze affectatie wordt geformaliseerd.

* Inzonderheid zullen hierbij de tarieven van de betrokken milieuheffing verhoogd worden teneinde in 1990 een geraam-de opbrengst van ten minste 1.250 miljoen effectief te beko-men.

De krachtlijnen van de voorgestelde aanpassingen kunnen dan ook als volgt worden samengevat :

1° De uitbreiding, in het artikel 47, § 1 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen, van het concept „vergunningshouders” naar het concept „uitba-ters van de vergunningsplichtige inrichtingen opgesomd in § 2”

* Wie in het oude systeem zonder de benodigde vergun-ning een verwijderingsinstallatie exploiteerde, ontsnapte ipso facto aan het systeem van de milieuheffing. Dit punt wordt thans ondervangen.

2° De aanpassing van de tariefposten :

De oude tariefposten worden niet alleen opgetrokken qua bedrag maar bovendien ook in duidelijker bewoordingen gesteld.

3° De creatie van nieuwe tariefposten :

* Er worden nieuwe heffingen voorzien voor :

— de vernietiging, neutralisering en de wegwerking van giftige afvalstoffen ;

— het ophalen van afvalstoffen in het Vlaamse Gewest om gestort of verbrand te worden buiten het Vlaamse Gewest (bv. in Wallonië).

* De oude en de nieuwe tariefposten worden op een dusdanige manier aan elkaar verbonden dat er een relatie bestaat tussen de milieu-onvriendelijkheid van de activiteiten enerzijds en het tariefbedrag anderzijds : hoe milieu-onvriendelijker de activiteiten, hoe hoger het tariefbedrag.

* Tevens wordt er voor gezorgd om onder de tariefposten geen activiteiten te doen schuilgaan die een verband houden met recuperatie of recyclage.

Op deze wijze wordt de recuperatie en de recyclage van afvalstoffen bevorderd.

4° De incorporatie in het decreet zelf van een aantal bepalingen, die vroeger enkel in het voornaamste uitvoeringsbesluit (besluit van de Vlaamse Executieve van 29 juli 1987) met betrekking tot de milieuheffing waren vervat.

5° De wijziging van de frequentie van inning :

De inning van de milieuheffingen zal per kwartaal gebeuren terwijl voor het vierde kwartaal van ieder jaar een voor-schottenregeling wordt voorzien.

6° Integrale toewijzing van de opbrengst van de heffing aan het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Milieu en Natuur (MINA-fonds).

De toewijzing van de opbrengst, van de reeds bestaande milieuheffing aan de algemene middelen van de Vlaamse Gemeenschap, wordt opgeheven. De opbrengst van de milieu-heffing zal dan ook rechtstreeks en volledig aan de verbetering van milieu en natuur worden besteed.

Heffing op de waterverontreiniging

De voorgestelde aanpassingen zijn gebaseerd op de volgende hoofdlijnen :

1. Verhoging financieringsmiddelen ten behoeve van de waterzuivering, inzonderheid van de investeringsmogelijkheden, door de incalculatie van de afschrijvingen in de I.E.-prijs.

De verhoging van de heffingen, die hun rechtsgrond vinden in de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren, moet gebeuren door incalculatie van de afschrijvingskosten op alle investeringen, al of niet gesubsidieerd in de bijdragen.

2. De meeropbrengst ingevolge de subsidiëring van bedoelde tariefaanpassing welke op jaarbasis geraamd wordt op 1.000 miljoen zal integraal en rechtstreeks ten goede komen aan de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering en als eigen investeringsmiddelen reeds in 1990 kunnen aangewend worden.

De globale investeringsmiddelen ter bescherming van de waterzuivering zullen derhalve als volgt evolueren :

	(in miljoen frank)	
	1989	1990
Subsidies Vl. Gemeenschap	1.587	1.360,0(1)
Eigen investeringsmiddelen	—	1.000,0
Subsidiepercentage	1.587	2.360,0
Vlaamse Gemeenschap		= + 48,7 %
	100 %	60 %

(1) Voor 1990 geldt wat dit cijfer betreft de beperking tot 90 % van het bedrag 1989, ingevolge algemene budgettaire maatregelen ten aanzien van investeringsprogramma van de Vlaamse Gemeenschap.

3. De rol van de provincies wordt gewijzigd.

De inning van de retributie bij de bedrijven en instellingen door de VMZ blijft behouden. De grondslag voor deze retributie blijft ook de verontreinigende belasting. De provincies moeten geen bijdragen in de werkingskosten meer betalen. De mogelijkheid om deze bijdragen te recupereren door middel van een belasting, zal worden opgeheven. De bijdrage moet rechtstreeks gevorderd worden van de particuliere gebruikers, de inwoners. De provincies, die kapitaalsplichtig blijven, zullen wel de nodige materiële medewerking verlenen bij de invordering van de bijdragen.

c) Aanwending van het MINA-fonds voor prioritaire projecten :

Met de beschikbare middelen van het MINA-fonds zullen in 1990 talrijke voor het leefmilieu prioritaire projecten kunnen verdergezet of opgestart worden, zo onder meer :

- * Sanering van met zware metalen (cadmium, lood, arseen, zink, . . .) verontreinigde gronden.
- * Studieprojecten inzake afval-recycling.
- * Allerhande uitgaven ter bevordering van preventie en sanering van milieu.
- * De financiering van participaties via de GIMV en/of de bevoegde parastatalen in studiesyndicaten en/of ondernemingen ter preventie en sanering van milieu-effecten.
- * Verwezenlijking van rookgaszuiveringsinstallaties op huisvuilverbrandingsovens.
- * Studieprojecten en subsidiëring van de realisatie van milieutechnologie.
- * Studieprojecten met betrekking tot de herziening van de milieuwetgeving.
- * Ondersteuning van bijzondere milieuacties of initiatieven van de lokale besturen.
- * Sanering van black-points.
- * Ondersteuning van natuurontwikkelingsprogramma's en andere prioritaire acties in verband met natuurbehoud en landinrichting.
- * Bijzondere acties ter bevordering van het wetenschappelijk en toegepast wetenschappelijk onderzoek en de samenwerking tussen overheidsonderzoek-bedrijfsleven.
- * Het tot stand brengen en ontwikkelen van een mestbank voor het gehele Vlaamse grondgebied.

d) Andere klemtonen in de begroting 1990 :

In de begroting 1990 worden verder volgende specifieke klemtonen gelegd :

* Een krediet van 20 miljoen frank wordt ingeschreven ter ondersteuning van de werking van de overkoepelende adviesraad inzake milieu en natuur, de zogenaamde MINA-raad. De Vlaamse Executieve werkt nog aan de uitbouw van deze raad die een belangrijke bijdrage zal leveren tot het beleid inzake leefmilieu en natuurbehoud.

Een ontwerpdecreet zal binnenkort worden neergelegd, waarbij de bestaande groene raden, met behoud van hun eigenheid, een grotere betrokkenheid en coördinatie zullen kennen.

De werkingsmiddelen voor het adviserend en beleidsvoorbereidend werk worden aldus gevoelig verhoogd.

* de werking van het Instituut voor Natuurbehoud zal gevoelig worden verbeterd door het inschrijven van een krediet voor de aanwerving van contractuele specialisten inzake deze sector (5,5 miljoen).

* Aan het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie wordt door het Vlaamse Gewest, overeenkomstig de regeling voorzien in de staatshervorming, een bijkomende dotatie verleend ten belope van 28 miljoen fr.

* Een ernstige inspanning zal worden gedaan ter ondersteuning van de uitbreiding van het bospatrimonium en -areaal in het Vlaamse Gewest. Het desbetreffende begrotingskrediet werd verdubbeld en voor wat 1990 betreft, op 20 miljoen gebracht. Mede in het kader van het bosdecreet dat door de Vlaamse Executieve werd goedgekeurd en dat Gemeenschapsminister Kelchtermans binnen enkele weken bij de Vlaamse Raad zal neerleggen wordt hiermede ingespeeld op het EEG-beleid terzake.

Zo verschaft de EEG, in het kader van de structuurhervormingen in de landbouw (EEG-verordening nr. 797/85) een financiële steunregeling bij bebossing. Alle lid-staten kunnen van deze regeling genieten onder de vorm van een gedeeltelijke terugbetaling na subsidiëring door de nationale (regionale) overheid.

Door de gevoelige steunmaatregelen naar het privébos toe, hoopt Minister Kelchtermans in het Vlaamse Gewest niet alleen meer bosoppervlakte te kunnen realiseren, maar naast een efficiënt economisch gebruik van onze bossen, de ecologische waarde ervan te vrijwaren en te ontwikkelen.

* Nog met betrekking tot de bossen en het natuurbehoud, werd een decreetsbepaling opgenomen waarbij de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting ertoe gemachtigd wordt, de beschikbare tegoeden op het artikel 66.05.03, sectie 72, afdeling II van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap aan te wenden ter financiering van vermogensuitgaven van allerlei aard met betrekking tot de instandhouding, de verbetering en de uitbreiding van het bospatrimonium van de Vlaamse Gemeenschap en met betrekking tot het natuurbehoud.

Voor het begrotingsjaar 1990 wordt daartoe een vastleggingsmachtiging verleend van 29.000.000 frank.

De opbrengst van de vervreemding van onroerende goederen, beheerd door de Dienst Groen, Waters en Bossen, wordt eveneens op dit Fonds gestort.

Ingevolge de domeinwet van 2 juli 1969 wordt de vergoeding voor de inname van de bossen in het bezit van de Staat (thans Vlaamse Gemeenschap) met het oog bv. op openbare werken, gestort in het Fonds 66.05.03 van de begroting, zijnde voor 1990 sectie 72 van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Ingevolge de bepalingen van dezelfde dominale wet dienen deze bedragen verplicht opnieuw te worden aangewend, ten bate van het bospatrimonium.

Van het beschikbaar saldo op dit fonds werd tot op heden evenwel geen doeltreffend en planmatig gebruik gemaakt, bij gebrek aan de nodige decreetsbepaling.

Deze vastleggingsmacht wordt nu wel verleend voor het begrotingsjaar 1990, maar bovendien zou aan de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting de decretale toelating worden verleend om aan deze middelen een ruime aanwending te geven voor wat nuttig is in het kader van het bospatrimonium maar ook van het natuurbehoud.

* Wat de landinrichting betreft is een belangrijk krediet ingeschreven in de begroting nl. de werkingsdotatie aan de Vlaamse Landmaatschappij. Met deze dotatie zal de Vlaamse Landmaatschappij kunnen uitgebouwd worden tot een volwaardig instrument, niet enkel op het vlak van de ruilverkaveling, maar ook en vooral inzake een geïntegreerd beleid op het stuk van de landinrichting in al zijn aspecten, met name ook voor het natuurbehoud.

Naast de eigenlijke werkingsdotatie wordt bovendien 15 miljoen aan de VLM toegekend voor de modernisering van haar uitrusting.

	1988	1989	1990
	St. Catharina		
Werkingsdotatie	367,2	490,2	539,2
V e r m o g e n d o t a t i e	—	15,0	15,0
Totalen	367,2	505,2	554,2

De totale enveloppe welke door de Vlaamse Executieve ter beschikking gesteld wordt van de nieuwe Vlaamse Instelling, bedraagt aldus 554,2 miljoen of 10 % meer dan in 1989. Hiertegenover staan de middelen welke ingevolge het St.-Catharina-akkoord overgeheveld worden naar de Vlaamse Gemeenschap ter financiering van de werking van de VLM.

Deze middelen bedragen actueel ca. 367 miljoen, zodat van de Vlaamse Executieve een bijkomende inspanning diende te worden bekomen van ca. 187 miljoen.

* Wat de watervoorziening betreft, heeft de Vlaamse Executieve geopteerd voor een afbouw van het bestaande subsidiemechanisme.

Deze afbouw zal geleidelijk en planmatig uitgevoerd worden en ten volle worden ingepast in het beleid, dat erop gericht is de grote investeringen welke nodig zijn in de sector watervoorziening en waarvan de financiering onmogelijk door de begroting kan worden bedragen, te financieren met alternatieve technieken, zoals kapitaalinbreng van de publieke en/of private sector.

Bijlagen bij de toelichting door Gemeenschapsminister
Theo Kelchtermans

Bijlage 1 : Cijfermatige evolutie beleidsruimte

Bijlage 2 : Investeringsprogramma en bijkomende middelen 1989-1990

Bijlage 3 : Detail investeringsprogramma 1990

Bijlage 4 : Eigenlijke uitgavenkredieten 1989-1990

Bijlage 5 : Betalingskredieten investeringsprogramma en bij komende middelen 1990

Bijlage 6 : Overzicht bijblad 1989.

BIJLAGE 1

Gemeenschapsminister van Leefmilieu,
Natuurbehoud en Landinrichting

Evolutie beleidsmarge

1. Begrotingsbeslissingen Vlaamse Executieve 1990

ONTWERP-BEGROTING 1990

(nieuwe begrotingsstructuur)

(in miljoen frank)

	Niet gespl. kredieten	Vast leggings- kredieten	Andere Machtig- ingen	Correla- tieve kredieten	Totaal (5) = (1) + (2) + (3) - (4)
71 Leefmilieu	1.981,0	1.792,1	2.500,0	1.749,9	4.523,2
72 Natuurbehoud en groenvoorziening	172,1	406,0	29,0		607,1
73 Landinrichting	951,4	1.005,8			1.957,2
74 Watervoorziening	641,5	511,5	290,0	641,5	801,5
08 Kabinetbegroting	86,4				86,4
Totaal	3.832,4	3.715,4	2.819,0	2.391,4	7.975,4
+ Bijkomende middelen Waterzuivering					+ 1.000,0
= Globale beleidsruimte					8.975,4
= 16,2 % in meer t.o.v. 1989					
= 59,6 % in meer t.o.v. 1988					

2. Beleidsruimte 1989

Begroting 1989

(In miljoen frank)

	NGK	VK	Macht.	Corre- latieve	Totaal
Leefmilieu	2.270,5	1.803,0	2.200,0	1.896,0	4.377,5
Natuurbehoud en groenvoorziening	152,1	394,9			547,0
Landinrichting	815,6	1.156,1			1.971,7
Watervoorziening	614,0	715,0		610,4	718,6
Kabinetbegroting	82,6				82,6
Totaal	3.934,8	4.069,0	2.200,0	2.506,4	7.697,4 + 98,9 (1)
					7.796,3

3. Evolutie beleidsruimte 1988-1990

(In miljoen frank)

	1988 werkelijke aanrekeningen	1989 aangepaste begroting	1990 Ontwerp Begroting
	4.863,1 761,3 (1)		
evolutie procentueel (1988 = 100 %)	5.624,4 100,0 %	7.796,3 138,6 % + 38,6 %	8.975,4 159,6 % + 15,1 %

(1) = correctie ingevolge de bevoegdheden overgedragen door de wet van 8.8.88 op de staatsher-
vorming. (VLM, IHE, grote waterbouwkundige werken, proefstations muskusratvangers)

BIJLAGE II

Investeringsprogramma en bijkomende middelen 1989-1990
Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting

(In miljoen frank)

Sector	Werkelijke vastleggingen in 1988	Programma 1989 werkelijke uit- gaven per 1/10/89	Begrotings- ontwerp 1990
Leefmilieu	2.087,3	1.622,4	1.754,7 + 1.000,0
— Waterzuivering	1.612,0	1.269,6	1.360,0 + 1.000,0
— Verwerking vaste afvalstoffen	470,3	340,0	382,5
— Meetnet kwaliteit grondwater	5,0	8,8	9,9
— Overige	—	4,0	2,3
Groenvoorziening en Natuurbehoud	216,2	240,0	270,0
— Aankoopbeleid	149,9	160,0	180,0
— Overige	66,3	80,0	90,0
Landinrichting	1.105,9	941,6	1.005,3
— Ruilverkaveling	408,0	320,0	342,0
— Overige	697,9	621,6	663,3
Watervoorziening (1)	360,0	540,0	508,5
Totalen investeringsprogramma	3.769,4	3.344,0	3.538,5
Rioleringen	781,6	578,9	651,0
Bijkomende middelen			
— Waterzuivering eigen middelen	—	—	1.000,0
— Mina-fonds	—	2.000,0	2.500,0
— Fonds Bossen en Natuurbehoud	—	—	29,0
Algemene totalen	4.551,0	5.922,9	7.718,5

(1) Met inbegrip van de grote waterbouwkundige werken.

BIJLAGE III
Investeringsprogramma 1989-1990

(in miljoen frank)

Sectie	Betreft	1987 Werkelijke vastleggingen	1988 Werkelijke vastleggingen	1989 Programma (100 %)	1989 Werkelijke vastleggingen 1/10/89	Uitvoerings- percentage (op 1/10/89)	1990 ontwerp- begroting
71	Leefmilieu	2.065,6	2.087,7	2.028,0	367,5	18,1 %	1.754,7
72	Natuurbehoud	270,3	216,2	288,0	20,1	7,0 %	270,0
73	Landinrichting	980,8	1.105,9	1.177,0	672,4	57,1 %	1.005,3
74	Watervoorziening	389,8	360,0	675,0	344,1	51,0 %	508,5
Totalen eigenlijk investeringsprogramma		3.706,5	3.769,8	4.168,0	1.404,1	33,7 %	3.538,5
	Rioleringen			723,6	307,8	42,5 %	651,0
	Mina-fonds			2.000,0	15,4	0,8 %	2.500,0
	Bijkomende middelen waterzuivering			—	—	—	1.000,0
	Fonds Bossen en Natuurbehoud			—	—	—	29,0
Algemeen totaal				6.891,6	1.727,3	25,1 %	7.718,5

Sectie 71 — Leefmilieu

(in miljoen frank)

		1987 werkelijke vastleggingen	1988 werkelijke vastleggingen	1989 programma (100 %)	1990 ontwerp- begroting
51.82	Dotatie investeringsfonds OVAM	64,7	80,0	p.m.	p.m.
63.11	Toelagen afvalverwijderings- inrichting	304,9	369,9	325,0	292,5
63.21	Toelagen VMZ zuivering af- valwater	1.658,0	1.612,0	1.587,0	1.360,0
63.22	Toelagen sanering stort- plaatsen	32,9	20,9	100,0	90,0
73.81	Bouwkosten collector Albert- kanaal	0,3	0,0	5,0	2,3
73.82	Grondwatermeetnet	4,8	4,9	11,0	9,9
		2.065,6	2.087,7	2.028,0	1.754,7

Sectie 72 — Groenvoorziening en Natuurbehoud

(in miljoen frank)

		1987 werkelijke vastleggingen	1988 werkelijke vastleggingen	1989 programma (100 %)	1990 ontwerp- begroting
63.61	Toelagen aankoop en aanleg groengebieden	30,1	28,3	50,0	45,0
71.61	Aankoop groene ruimten	212,0	149,9	188,0	180,0
73.61	Aanleg groene ruimten	28,2	38,0	50,0	45,0
		270,3	216,2	288,0	270,0

Sectie 73 — Landinrichting

(in miljoen frank)

		1987 werkelijke vastleggingen	1988 werkelijke vastleggingen	1989 programma (100 %)	1990 ontwerp- begroting
61.03	Ruilverkaveling	360,0	408,0	400,0	342,0
63.19	Polders en Wateringen (adm. gebouwen)	0,0	0,0	2,0	2,7
63.20	Toelagen onbevaarbare water- lopen en landbouwwegen	269,6	272,9	315,0	246,6
73.20	Werken waterlopen 1 ^e cat.	351,2	425,0	460,0	414,0
		980,8	1.105,9	1.177,0	1.005,3

Sectie 74 — Watervoorziening

(in miljoen frank)

		1987 werkelijke vastleggingen	1988 werkelijke vastleggingen	1989 programma (100 %)	1990 ontwerp- begroting
51.80	Toelagen werken watervoor- ziening	389,8	360,0	450,0	270,0
73.82	Grote waterbouwkundige werken	—	—	225,0	238,5
		389,8	360,0	675,0	508,5

BIJLAGE IV

Eigenlijke uitgavenkredieten 1989-1990
Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting

(in miljoen frank)

Sector	(a) Werkelijke uitgaven 1988	(b) Aangepaste kredieten en middelen 1989 (NGK+OK) (2)	(c) Werkelijke uitgaven 1989 (op 1.10.89)	(d) Toegestane kredieten en middelen 1990	(e) Totaal beschikb. kr. 1990 (incl. overdracht)	(f) Evolutie 1988 = 100 (f) = (e)x100/(a)
1) Landinrichting	1.286,4	1.874,5	955,9	1.857,5	1.999,8	155,5
— Lopende uitgaven	322,6	814,2	277,9	939,2		
— Kapitaaluitgaven	963,8	1.060,3	678,0	918,3		
2) Leefmilieu (1)	4.386,4	5.078,9	3.184,0	4.518,9	4.877,9	112,2
— Lopende uitgaven	1.885,9	1.990,1	925,9	1.602,5		
— Kapitaaluitgaven	2.500,5	3.088,8	2.258,1	2.916,4		
3) Groenvoorziening	399,7	486,3	238,9	273,1	579,1	144,9
— Lopende uitgaven	190,2	210,0	149,2	226,1		
— Kapitaaluitgaven	209,5	276,3	89,7	47,0		
	6.072,5	7.439,7	4.378,8	6.649,5	7.456,8	122,8
Technische correcties						
VMW	+ 572,0					
VLM	+ 505,2					
Overgedragen bevoegdheden	70,0	70,0				
4) Subtotalen	7.219,7	7.509,7	4.378,8	6.649,5	7.455,9	
5) Bijkomende middelen						
5.1. Waterzuivering eigen middelen				1.000,0	1.000,0	
5.2. Mina-fonds		700,0	50,0	1.600,0	2.300,0	
5.3. Fonds Bossen en Natuur		p.m.		29,0	29,0	
Algemene totalen	7.219,7	8.209,7	4.428,8	9.278,5	10.785,8	149,4
Index : 1988 = 100	100,0	113,7	61,3	128,5	149,4	

(1) met inbegrip van de kredieten watervoorziening

(2) met inbegrip van overgedragen kredietsaldi 1988-1989

BIJLAGE V

Betalingenkredieten investeringsprogramma en bijkomende middelen 1990

(in miljoen frank)

Sectie	Betreft	Werkelijke aanrekening. 1988	Vermoedelijke werkelijke aanrekening. 1989	Vermoedelijke overdracht 1989-1990	Kredieten 1990 Begrotings-	Beschikbare kredieten 1990
71	Leefmilieu	1.627,3	1.814,8	358,1	1.513,3	1.871,4
72	Groenvoorziening en Natuurbehoud	180,3	340,0	306,0	p.m.	306,0
73	Landinrichting	963,4	1.012,0	142,3	901,3	1.043,6
74	Watervoorziening	383,7	355,8	—	339,0	339,0
Totalen		3.154,7	3.522,6	806,4	2.753,6	3.560,0
Bijkomende middelen						
	Waterzuivering eigen middelen	—	—		1.000,0	1.000,0
	Mina-fonds	—	100,0	700,0		
	Fonds Bossen en Natuurbehoud	—	—	29,0	—	29,0
Algemene totalen		3.154,7	3.622,6	1.535,4	3.753,6	4.589,0
Index werkelijke uitgaven '88 = 100		100,0	114,8			145,5

BIJLAGE VI

Bijblad 1989

(in miljoen frank)

Sectie/ Sector	Betreft	Titel	lopend jaar	NGK vorige jaren	VK	OK
74	Landinrichting	I II	– 1,7	+ 1,7	+ 40,0	+ 6,0
76	Leefmilieu	I II	– 4,6	+ 4,1		
77	Natuurbehoud	I II			+ 6,6 11,5	+ 6,6 – 11,5
79	Instituut Natuurbehoud	I II				
17	Grote Waterbouwkundige Werken	I II			– 40,0	– 6,0
			– 6,3	+ 5,8	– 4,9	– 4,9

NGK = niet gesplitste kredieten
VK = vastleggingskrediet
OK = ordonnanceringskredieten

2. Bespreking

Een aantal leden feliciteert de Gemeenschapsminister voor de verbetering in het behandelen van de begroting, met name voor de grondige gedocumenteerde inleiding, en voor de voorstelling en de bespreking van het MINA-plan.

Een lid feliciteert namens de CVP-fractie meer bepaald de Gemeenschapsminister en zijn kabinetsmedewerkers voor de manier waarop het Parlement in staat gesteld wordt om zijn controletaak ernstig en gedocumenteerd waar te nemen. In de bespreking leefmilieu ondervinden zij zeer sterk de bekommernis van de Minister om de Vlaamse Raad en deze Commissie als onvervangbare partners mee te betrekken in de noodzakelijke milieu-dialoog.

In maart jongstleden heeft deze Commissie Leefmilieu van de Vlaamse Raad kennis gemaakt met de teksten van het Mina-plan 2000, waarin het noodzakelijke basismateriaal voor een ecologisch herstelbeleid werd verzameld :

1. Een status quaestionis van het leefmilieu op het vlak van luchtverontreiniging, waterverontreiniging, geluidshinder, bodemverontreiniging, afvalbeheer, natuurbehoud, met daarbij een interessant overzicht van de ingezette materiële, financiële en menselijke middelen op dit ogenblik.

2. Verder bracht het Mina-plan een inzicht in de dynamische evolutie van de verschillende milieucomponenten, met als onafwendbaar besluit dat het tijdperk van de slogans definitief tot het verleden behoort en dat oplossingen van structurele aard dienden genomen te worden.

3. Het Mina-plan 2000 deed vervolgens een ganse reeks concrete voorstellen voor een Vlaams structureel vernieuwd milieu- en natuurbeleid voor de jaren 90.

De soms zelfs emotionele reacties van alle politieke partijen, in de Vlaamse Raad vertegenwoordigd, en waarbij sommige partijen zelfs de partijkleuren willen actualiseren, toont kristalhelder aan dat zowel in de meerderheid als in de oppositie deze volstrekt nieuwe benadering van de Leefmilieuproblematiek in Vlaanderen de enige juiste is, en die bovendien tot concrete resultaten kan leiden.

De christen-democratische fractie in de Vlaamse Raad vindt zich in deze baanbrekende benadering volledig terug : een duidelijke en volledige omschrijving van de toestand, zonder informatie achter te houden ; duidelijke doelstellingen, die dienen nagestreefd te worden met behulp van een ganse batterij van structurele maatregelen ; en dit alles in een sfeer van overleg, met de milieu-partners, met de sociaal-economische partners en met het Parlement. Vooral in de laatste dialoog-schakel met het Parlement zien wij naast een duidelijke verhoging van de slaagkansen voor een ernstig milieubeleid, door het vergroten van het maatschappelijk draagvlak, ook ernstige kansen voor een herwaardering van het Parlement.

Alzo komt de CVP-fractie tot een eerste en inleidende vaststelling :

Door enerzijds impulsen te geven aan het ecologisch overleg en door anderzijds een verhoogde inzet van mensen en middelen worden de voorwaarden gecreëerd om te komen tot een drastisch vernieuwend ecologisch herstelbeleid, wat uiteindelijk in de beste Vlaamse en Belgische traditie zou moeten uitmonden in een echte en stabiele ecologische vrede.

Tegen deze achtergrond moet volgens de CVP-fractie het

gevoerde milieubeleid en deze begrotingsdiscussie beoordeeld worden.

ORGANISATIE VAN ONZE WERKZAAMHEDEN IN FUNCTIE VAN DOOR DE GEMEENSCHAPSMINISTER AAN- GEBRACHTE VERVALDATA

In de toelichting van de Minister vindt het lid naast de formulering van een ganse reeks klare doelstellingen ook een ganse reeks vervaldata. Dit vergemakkelijkt eens te meer de parlementaire controletaak. Hij somt deze vervaldata even op in chronologische orde :

- * eind oktober 1989 : voorlopig rapport met globale beleidsstrategie inzake het inschakelen van een grondatabank en een geografisch informatiesysteem ten behoeve van de diensten en instellingen van het Vlaamse Gewest

- * eind november 1989 : rapport vanwege diverse diensten en externe deskundigen houdende een concreet milieubeleids- en ontwikkelingsplan voor Vlaanderen

- * midden december 1989 : verslag van het studiesyndicaat waterzuiveringsbeleid met een voorstel voor een optimale structuur voor de exploitatie, de verdere uitbouw en de verdere financiering van de waterzuivering in het Vlaamse Gewest.

- * midden december 1989 : verslag van het studiesyndicaat watervoorziening met een voorstel voor een optimale structuur voor de exploitatie, de verdere uitbouw en de verdere financiering van de watervoorziening in het Vlaamse Gewest.

- * eind 1989 (december ?) : doorlichtingsverslag over OVAM op basis waarvan voorstellen inzake betere financiering en uitvoering van het afvalstoffenbeleid in de jaren ' 90.

- * eind januari 1990 : tweede rapport De Ryck over het opstellen van een organigram voor elk ministerie, het uitwerken van personeelsformaties en organieke reglementen en een voorstel met betrekking tot de bestaanbaarheid van de verschillende instellingen van openbaar nut.

- * midden 1990 : vastlegging van een vernieuwd milieu- en natuurbeleid en een meerjarenplanning voor de komende vijf jaren door de Vlaamse Raad

- * 30 juni 1989 : Beëindiging van de onderzoeksopdracht van een Interuniversitaire commissie, die als opdracht heeft een voorontwerp van kaderdecreet inzake milieuhygiëne uit te werken en aanbevelingen te doen om de doelmatigheid van het milieuhygiënerecht te verhogen.

De CVP-fractie rekent erop dat de opgesomde verslagen en rapporten in de geest van verdergezette dialoog aan de Commissie Leefmilieu voorgelegd zullen worden, toegelicht en besproken. Het kan er minstens toe bijdragen dat de door de CVP nagestreefde objectieven van meer mensen en meer middelen voor leefmilieu een reëel draagvlak blijven vinden in de Vlaamse Raad.

Dit zal zeker de bespreking van de aangekondigde wetgevende initiatieven in een constructief klimaat vergemakkelijken met name :

de uitvoeringsbesluiten van het milieuvergunningsdecreet, het ontwerp van nieuw afvalstoffendecreet, en het ontwerp van bosdecreet.

DE BENODIGDE FINANCIËLE MIDDELEN OM EEN VERNIEUWEND MILIEUBELEID GESTALTE TE GEVEN ZIJN INDRUKWEKKEND

Leefmilieu, natuurbehoud en landinrichting vormt een investeringsdepartement bij uitstek.

Sedert het aantreden van deze Vlaamse Regering is men erin gelukt om de financiering van Leefmilieu-uitgaven te doen aan de hand van volgende principes :

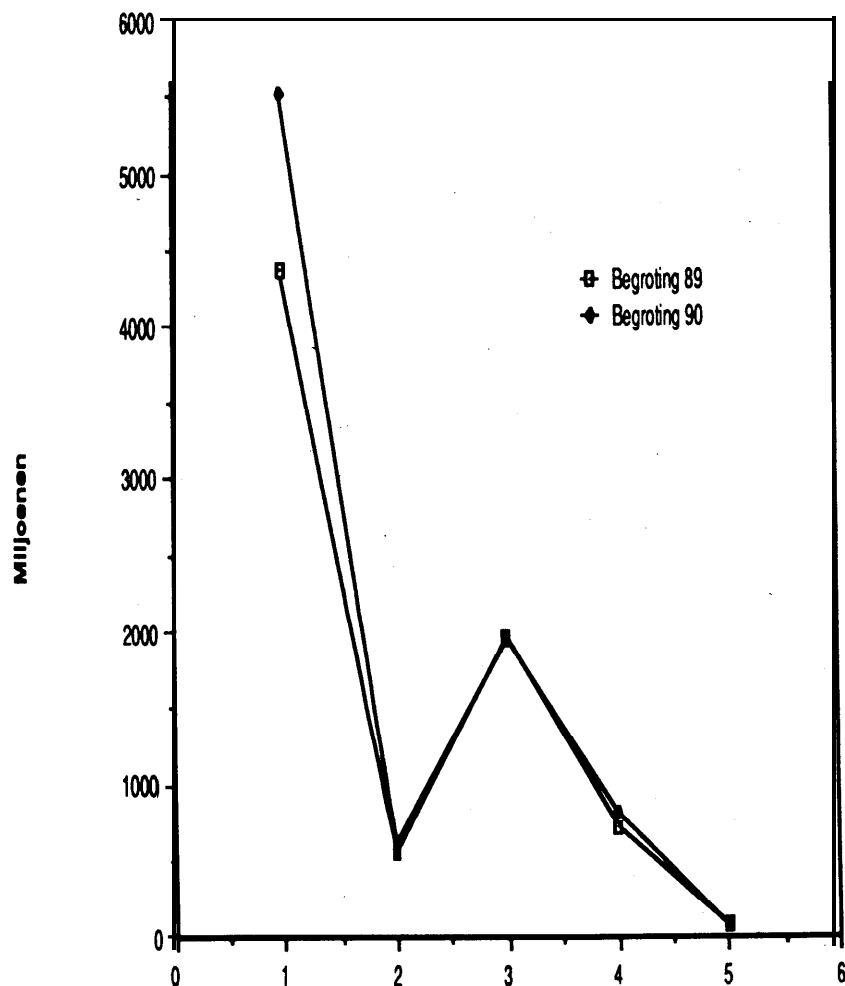
Ten eerste : gebruik makend van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 heeft de Vlaamse Regering de ontstane financiële ruimte anders ingedeeld en andere klemtonen gelegd : budgetten werden geheroriënteerd ten voordele van het leefmilieu.

Ten tweede : zeer consequent wordt het principe van „De vervuiler betaalt” toegepast.

Ten derde : er worden financiële oplossingen voorbereid in samenwerking met de private sector.

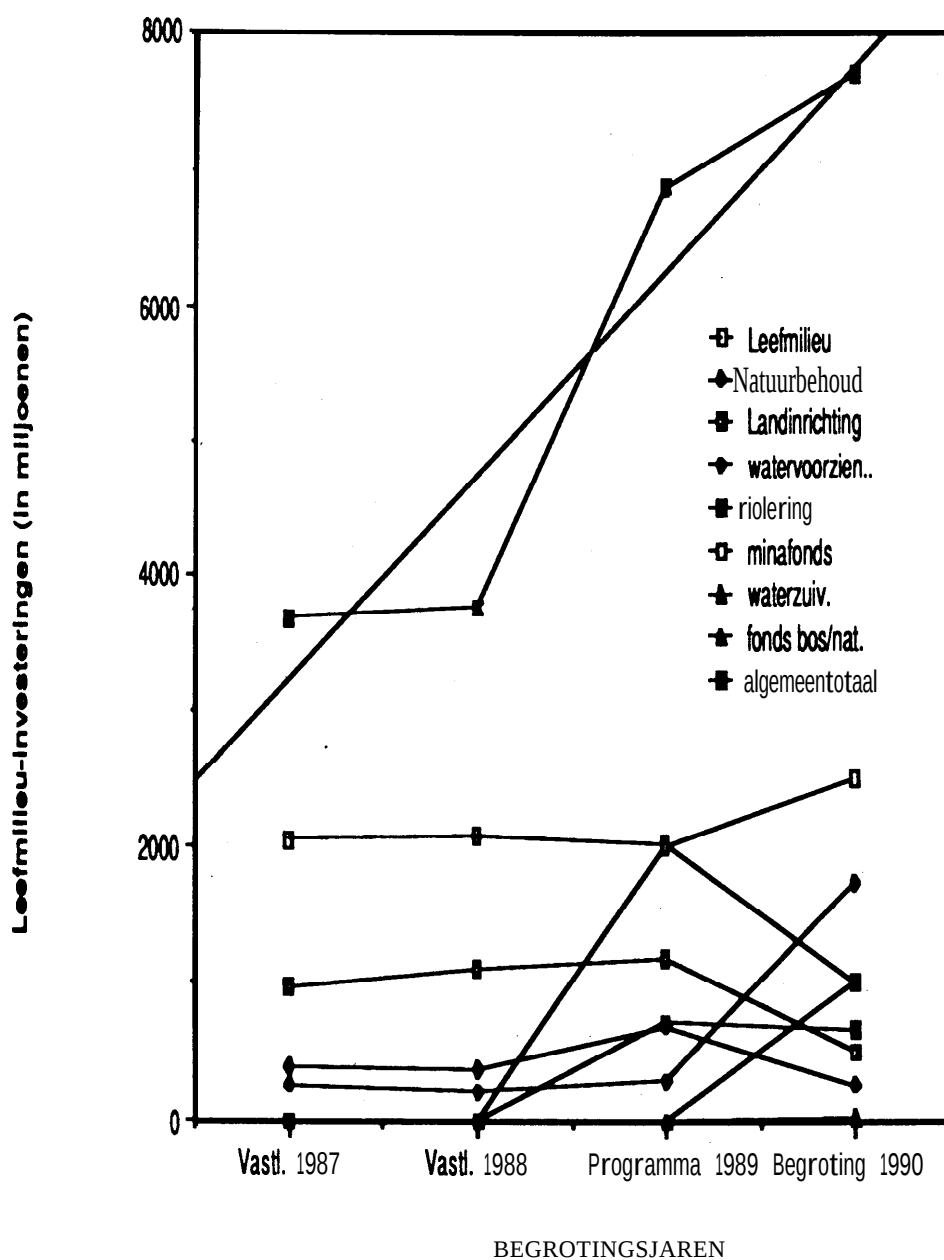
Men kan vanaf het jaar 1989 rustig spreken van een doorbraak in de leefmilieu-politiek in Vlaanderen. Op blz. 28 van de toelichting van de Gemeenschapsminister bij de begroting 1989 vinden we de illustratie dat, ondanks de strenge Vlaamse begrotingspolitiek de middelen voor leefmilieu drastisch de hoogte in geduwd werden.

Evolutie leefmilieubegroting 1989-1990

Beleidssectoren (1 = leefmilieu ; 2 = Natuurbehoud ; 3 = Landinrichting ; 4 = Watervoorziening ; 5 = Kabinet)

Evolutie investeringsprogramma 87-90

De politieke hamvraag voor de volgende jaren blijft echter gesteld : Hoe ontwikkelen we binnen de Vlaamse Gemeenschap een milieudekkingsplan voor de volgende jaren. De harde onderliggende vraag is ongetwijfeld : Hoe geeft de Vlaamse Raad concrete inhoud aan het principe „De vervuiler betaalt”.

Voorzitter Geens stelde het zo bij zijn inleidende uiteenzetting in de Commissie van Financiën en Begroting : In alle actieprogramma's inzake leefmilieu, ook deze van de Europese gemeenschap is het beginsel van „de vervuiler betaalt” duidelijk aangenomen en vooropgesteld. Bij de toepassing van dit beginsel zijn de belangrijkste beleidsinstrumenten waarover de overheid kan beschikken de hantering van zijn normeringsbevoegdheid en heffingen. Trouwens, door de kosten van de strijd tegen de vervuiler veroorzaakte vervuiling op hen te verhalen zal dit hen aanmoedigen zelf de vervuiling zoveel mogelijk te beperken en rationeler gebruik te maken van de schaarse milieugoederen. Deze beginselen liggen dan ook ten grondslag aan het milieudekkingsplan inzake het Mina-fonds.

RECHTVAARDIGE HEFFINGEN NAAR DRAAGKRACHT

Het programma-decreet voorziet reeds dat in 1990 bijkomende heffingen zullen komen, vooral in de sectoren waterzuivering en vaste afvalstoffen.

Inzake waterzuivering spreidt men de lasten over de gezinnen, de klasse-1-bedrijven en de overige bedrijven.

Inzake de gezinnen wil de CVP-fractie pleiten voor een rechtvaardige verdeling van de lasten in functie van het aantal personen ten laste, maar met een draaglijk plafond.

Inzake de lasten voor het bedrijfsleven lijkt ons een forfaitaire aanslag per bedrijf, waarvan sprake blijkt te zijn, een te onevenwichtige maatregel om voor alle belastingbetalers acceptabel te kunnen zijn. Betere evenwichten dienen volgens ons gezocht te worden. Verder lijkt het ons realistisch om de heffingen op het afval drastisch op te trekken, vooral dan voor de klasse-1-storten. Een beter evenwicht moet hier gevonden worden met de ons omringende landen.

Tot slot stelt spreker een 4-tal vragen, die zijn ondergebracht bij de verschillende rubrieken.

Een ander lid maakt vervolgens namens de SP-fractie een aantal algemene vaststellingen en opmerkingen over de thans voorgelegde begroting.

* Ondanks de budgettaire moeilijke situatie, heeft de sector leefmilieu dit jaar toch weer nog een forse verhoging van middelen gekregen.

1988 : 5.624,4 mln. (= 100 %)

1989 : 7.796,3 mln. (= 138,6 %) (+ 38,6 %)

1990 : 8.975,4 mln. (= 159,6 %) (+ 15,1 %)

Wat meer in het bijzonder het investeringsprogramma betreft stelt spreker volgende evolutie vast :

1988 : 4.551,0 mln.

1989 : 5.922,9 mln. (werkelijke uitgaven per 1/10/89)

1990 : 7.718,5 mln. ;

* Het principe „de vervuiler betaalt” wordt echt gehonoreerd door het lanceren van een milieudekkingsplan. Hierdoor wordt een bijkomende machtiging van maar liefst 2 x 2.500 mln. mogelijk. De heffingen worden geaffecteerd aan het milieubeleid : daardoor kan voor de komende 3 jaar een fors en toch betaalbaar milieubeleid in Vlaanderen op gang gebracht worden ;

* de oprichting van een Mina-raad, uitgerust met een secretariaat van 20 personen : hierdoor kan heel wat (voluntaristisch) (advies-)werk gehonoreerd worden, daar waar het vroeger verloren ging ;

* het feit dat de OVAM-dotatie ten laste valt van het Mina-fonds ;

* het feit dat de subsidies aan de VMZ worden verminderd, omdat ook het uitgebreide investeringsprogramma door eigen financiële middelen van bedrijven en particulieren zal moeten betaald worden ;

* het feit dat een aantal subsidies aan drinkwatermaatschappijen werden geschrapt (nog niet genoeg natuurlijk : dit zijn immers zeer florierende bedrijven, met meer dan goede financiële resultaten) ;

* het feit dat de Vlaamse Landmaatschappij (ondanks het feit dat de Brusselaars de ontbinding van de Nationale Maatschappij tegenhouden) de middelen bekomt om operationeel te worden, ook inzake personeel ;

* het feit dat de vraag naar verhoging van het krediet voor ruilverkaveling van de landeigendommen werd omgezet in een vermindering, om aan te tonen dat het leefmilieu vriendelijker moet worden aangepakt ;

* er is echter een grote uitdaging aan deze 'begroting verbonden : alles staat of valt met het feit of men al dan niet dit milieudekkingsplan op het terrein kan realiseren. Dit is een grote politieke verantwoordelijkheid voor de toekomst van het milieubeleid in Vlaanderen.

Ook aan het feit zelf dat zo'n fonds wordt gecreëerd, zijn gevaren verbonden. Hierover wordt later gehandeld.

* De begroting 1990 bevat naar zeggen van de Gemeenschapsminister voor Leefmilieu, voor het eerst enkele krachtlijnen die overgenomen zijn uit het Mina-plan, en die vanaf 1990 zullen gerealiseerd worden.

Vooraf het lanceren van het milieudekkingsplan is belangwekkend. Het ligt in de bedoeling van de gemeenschapsminister om op een paar aspecten van de milieu-hygiënesector te scoren : met name op het vlak van de waterzuivering en op het vlak van de afvalstoffen. Dit zijn ook de 2 peilers op dewelke nieuwe inkomsten worden voorzien.

Ongetwijfeld moet worden gezegd dat de toelichting bij de ontwerp-begroting hoge verwachtingen opwekt, die als ze zullen gerealiseerd worden, bij zullen dragen tot een schoner leefmilieu. Alleen is de vraag : zijn de extra-middelen reëel ? En vooral : kan mits aanwending van andere technieken en uitgangspunten (bij voorbeeld bij de waterzuivering) niet méér worden uitgepuurd ?

* De begroting 1990 en het milieudekkingsplan steunen op het Mina-plan. De SP wil hier nogmaals de fundamentele aspecten van haar kritiek op dit plan herhalen :

— de SP acht het noodzakelijk dat niet de burger maar de vervuiler financieel aansprakelijk wordt gesteld voor de financiering van het milieubeleid ;

— de SP deelt geenszins het technologisch optimisme waarvan ook dit plan getuige is („alle vervuiling is technologisch beheersbaar, het is nu nog alleen een kwestie van voldoende middelen te vinden”) ;

— de SP acht de toestand inzake leefmilieu kritiek, wat niet uit dit Mina-plan blijkt ;

— de SP stelt zich de vraag welke maatregelen de gemeenschapsminister op korte termijn te velde wenst te nemen ? Laten wij de lijvige plannen, op glanspapier, op TV-spots, in Mina-kranten, . . . eens vergezeld gaan van daden !

Conform haar visie op het Mina-plan, zal de SP dus ook de begroting '90 en het milieudekkingsplan evalueren.

* De bekommernis voor het leefmilieu moet in alle beleidsfacetten van de Executieve aan bod komen. Van de SP-gemeenschapsminister hebben wij nog een redelijk overzicht van wat hun beleid betreft.

Maar heeft de Gemeenschapsminister voor Leefmilieu wel een volledig overzicht ? Vindt hij de inspanningen van zijn collega's voldoende ? Onderneemt hij voortdurend stappen om dit geïntegreerd milieubeleid te stimuleren ? Zo ja, hoe is dat concreet in zijn werk gegaan ?

De Gemeenschapsminister heeft ons, bij wijze van inleiding op de bespreking van zijn begroting voor volgend jaar, een overzicht gegeven van — in zijn ogen althans — de belangrijkste verwezenlijkingen in het lopend jaar. Als eerste thema daarin beschouwt hij de omzetting van de EG-richtlijnen.

Ongetwijfeld is het aan het werk zetten van de universitaire wereld, tot herwerking van de milieuwetgeving, een nobele zaak. Alleen, intussen zijn de uitvoeringsbesluiten op het milieuvergunningsdecreet, die nota bene sinds jaren bij elke nieuwe begroting werden aangekondigd, nog steeds niet uitgevaardigd. Naast de noodzakelijke besluiten die het decreet moeten operationeel maken, zullen hier ook nog een aantal „sectoriële uitvoeringsbesluiten nodig zijn, die als uniforme exploitatievoorwaarden door de vergunningsverlenende overheden kunnen worden opgelegd.

Hierdoor worden een aantal vooropgezette en dringende saneringen, aangekondigd in het Mina-plan blijvend uitgesteld. Frappante voorbeelden hiervan zijn : bij voorbeeld : eenduidige normeringen, op te leggen aan bedrijven met betrekking tot geluid, emissielimieten voor de uitstoot van gassen, . . . afkomstig van allerlei productieprocessen.

Het totaal herwerken van onze milieuwetgeving kan niet anders dan een middellange-termijn-opgave zijn : wordt het dan niet dringend tijd om klaarheid te scheppen aangaande het milieuvergunningsdecreet. Immers, sinds juni 1985 wordt op deze stilzwijgende manier rechtsonzekerheid geschapen. De Gemeenschapsminister zou er goed aan doen publiek af te kondigen dat het milieuvergunningsdecreet, in afwachting van de algehele herziening van onze milieuwetgeving, niet zal worden uitgevoerd. De SP is altijd hevig tegenstander geweest van dit decreet en zou daar dus zeker niet rouwig om zijn.

Het lid geeft een ander, schrijnend voorbeeld, van ondoordacht omsprongen met wetswijzigingen. Op 06.09.89 keurde de Vlaamse Executieve het nieuwe ontwerp van afvalstoffen-decreet goed. Sindsdien werd nog een wijziging aangebracht aan het bestaande decreet van 02.07.81 (namelijk met betrekking tot de kringen) en in het programmadecreet, dat wij zeer binnenkort zullen bespreken, wordt nogmaals in een wijziging van het decreet van 02.07.81 voorzien.

Trouwens, in dat programmadecreet is eveneens een wijziging voorzien van de wet van 26.03.71 op de zuivering van de oppervlaktewateren, die inhoudt dat in deze wet heffingen worden gekoppeld aan vergunningen in het kader van het ARAB. Ook hier is echter een herziening van de wet van '46 (beter : het regentbesluit) op til.

De vrees moet worden uitgedrukt dat deze werkwijze alleszins als resultaat zal hebben dat het rapport van prof. Bocken tegen medium '91 geacht wordt te publiceren, een zeer lijvig rapport zal worden, dat evenwel zeer moeilijk zal resulteren in een duidelijke, eenvoudige milieuwetgeving.

De Vlaamse Socialisten liggen mede aan de basis van het milieudekkingsplan : zij zijn de eerste partij in Vlaanderen geweest die een zeer krachtige injectie van middelen in de leefmilieu-sector, afkomstig uit heffingen volgens het principe „de vervuiler betaalt” hebben bepleit.

De SP-fractie juicht dit milieudekkingsplan dan ook ten zeerste toe.

Evenzo steunen zij de beginselen terzake uit het programmadecreet. De bespreking ten gronde ervan moet in deze vergadering nog gevoerd worden. Vandaag reeds kan gezegd worden dat voor de SP de stringente toepassing van het principe „de vervuiler betaalt”, beter nog „elke vervuiler betaalt in verhouding”, de cruciale aangelegenheid is. Wij wensen wat ons betreft er nu reeds op te wijzen, dat geen enkele „vervuilende sector” op manifeste wijze aan zijn maatschappelijke plicht mag ontsnappen.

Toch wenst het een aantal bemerkingen, waarschuwingen te plaatsen.

* Vermeden moet worden dat het Mina-fonds de status krijgt/zich aanmeet van „magisch fonds”, waarmee men alles zal oplossen, waar men elders geen raad mee weet . . . zoals saneringen, studies, investeringen . . . zij het dan nu zonder parlementaire controle.

* Tenslotte moeten wij nog even stil staan bij het Milieu-beleidsplan, dat nog dit jaar aan de Executieve zal worden voorgelegd, volgens de timing.

In het voorjaar werd aan de diverse diensten de opdracht gegeven hun bijdrage tot het milieubeleidsplan op te stellen.

Een en ander zal de diensten wel overvallen hebben (hun toegestane tijd was kort en de opdracht kwam onverwacht en werd tussentijds niet begeleid).

Maar er is meer. Hoe kan bij voorbeeld de VMZ konkrete voorstellen formuleren, als een groot deel van de AWP-3-studies niet af is, en de andere op niet-wetenschappelijke basis werden uitgewerkt ?

Een ander lid meent dat hij namens zijn fractie geen superlatieve lofbetuigingen kan formuleren : de toestand van het leefmilieu is, ondanks de fraaie voornemens, en plannen, nog steeds zo ongunstig, dat nog geen juichkreten zijn gewettigd aldus het lid.

LEEFMILIEU EN DE FEDERALISERING

Verschillende leden stellen zich vervolgens vragen over de problematiek van de federalisering van dit land die schijnbaar in tegenstelling is met een efficiënt te voeren leefmilieubeleid. De leefmilieuproblematiek is immers grensoverschrijdend, en de problemen moeten derhalve supra-nationaal worden opgelost.

In verband met de afdwingbaarheid van Europese richtlijnen vraagt een lid of die ten opzichte van de deelstaten afdwingbaar zijn en, indien niet, op welke manier dit zal worden opgelost.

Een ander lid stelt vast dat — in de sfeer van de Staatshervorming — eerlang de discussie over de zogenaamde „residuaire bevoegdheden” concreet gestalte zal krijgen. In welke termen wordt hierover gesproken als het over resterende leefmilieubevoegdheden gaat ? Wat is de visie die de Gemeenschapsminister in dit verband verdedigt ? Wie moet op het internationale vlak over welke terreinen verdragsbevoegdheid krijgen ? Hoe is de opstelling van de Gemeenschapsminister in verband met het eventueel toekennen van een evocatierecht in hoofde van de nationale Regering inzake de toepassing van de Europese richtlijnen in zoverre de deelregeringen in ons land in gebreke blijven bij de implementatie ervan, aldus de vragen van dit lid.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat — in afwachting van de definitieve regeling van al deze punten via de zogenaamde derde fase van de Staatshervorming — er moet worden gewerkt. Dit gebeurt thans via de „interministeriële conferentie”, een methode die stilaan vruchten afwerpt en de Gemeenschapsminister verwijst in dit verband naar de overeenkomst met het Waalse Gewest in verband met afvalverwerking (Vlaams huisvuil naar Wallonië, Waals chemisch afval naar Vlaanderen). Wat de afdwingbaarheid van de Europese richtlijnen betreft bevestigt de Gemeenschapsminister

dat deze enkel afdwingbaar zijn op zijn niveau van de lidstaten.

Vervolgens worden door diverse leden meer specifieke vragen gesteld. De vragen worden hier per onderwerp gerangschikt.

MILIEURICHTLIJNEN

Een lid wenst te vernemen welke milieurichtlijnen nog geheel of gedeeltelijk moeten omgezet worden voor de Vlaamse Gemeenschap. Tegen wanneer zal de achterstand definitief zijn weggewerkt ? Welke initiatieven gaat de Minister ondernemen om zelf ook andere nieuwe richtlijnen voor te stellen op Europees niveau bij voorbeeld op het vlak van verpakkingen ?

Een lid sluit zich daarbij aan. Hij stelt dat de informatie van de Gemeenschapsminister accurater en objectiever had geweest indien ook nog de opsomming gemaakt geweest was van de EG-richtlijnen die niet zijn omgezet geworden in „Vlaamse” omgeving.

Van de EG-richtlijnen specifiek ter bescherming van het leefmilieu, 44 in aantal, is Vlaanderen zowel als Wallonië met 18 richtlijnen niet in orde.

Het betrokken lid merkt verder nog op dat ‘een EG-richtlijn enkel kan worden uitgevoerd door een wettelijke akt : overeenkomsten met producenten van bepaalde stoffen bij voorbeeld, zoals Staatssecretaris Smet al heeft afgesloten, neemt de Commissie van de EG niet in aanmerking. Dergelijke overeenkomsten stellen ons land of ons gewest dus niet in orde met de richtlijnen.

Er is natuurlijk, volgens hetzelfde lid, nog een onderscheid te maken tussen enerzijds het wettelijk in orde zijn met een EG-richtlijn, en anderzijds de werkelijke toepassing. Een richtlijn kan best wel juridisch vertaald zijn, daarom wordt de wetgeving in de praktijk nog niet toegepast.

Als voorbeeld verwijst het lid naar de richtlijn 80/779, van 15.07.80 : de Richtlijn betreffende de grenswaarden en richtwaarden voor de luchtkwaliteit van SO₂ en zwevende deeltjes.

Een ander lid stipt in dat verband nog aan dat er een tekort is in de verslaggeving van de toepassing van deze richtlijnen. Hij citeert in dat verband een paar voorbeelden.

De Gemeenschapsminister verschaft hierop volgend omstandig antwoord en stipt daarbij aan dat de tekortkomingen net zo talrijk zijn als door een bepaald lid wordt voorgesteld.

A) Nog door het Vlaamse Gewest om te zetten EG-richtlijnen :

1° De EG-richtlijn 82/501/EG van 24 juni 1982 inzake de risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten ; ter omzetting van deze richtlijn :

— werd door het Vlaamse Gewest een decretale basis geschapen bij decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning ; het ontwerp van Besluit van de Vlaamse Executieve dat hieraan uitvoering beoogt te geven ligt sedert 4 juli 1986 voor advies bij de Raad van State ;

— werd door de nationale wetgever een wettelijke basis geschapen bij wet van 21 januari 1987 inzake de risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten ; met

betrekking tot de notificatie van de veiligheidsrapporten dient nog verder uitvoering gegeven aan deze wet.

2° Voor een aantal EG-richtlijnen wordt „betwist” of de omzetting al of niet volledig gebeurde :

a) de EG-richtlijn 76/403/EG van 6 april 1976 met betrekking tot de verwijdering van PCB's en PCT's ; het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen noch de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval zouden de omzetting niet volledig realiseren ; een decreetsontwerp dat deze „betwisting” zal verhelpen werd reeds principieel door de Vlaamse Executieve goedgekeurd ;

b) de EG-richtlijn 78/319/EG van 20 maart 1978 betreffende de toxische en gevaarlijke afvalstoffen ; idem a ;

c) de EG-richtlijn 79/869/EG van 9 oktober 1979 inzake de meetmethoden en bemonsteringsfrequentie van voor drinkwaterproductie bestemd oppervlaktewater ; de omzetting geschiedde bij Koninklijk Besluit van 25 september 1984 ;

d) de EG-richtlijn 79/923/EG van 30 oktober 1979 inzake de kwaliteit van schelpdierwater ; de omzetting gebeurde bij Koninklijk Besluit van 17 februari 1984 en het Besluit van de Vlaamse Executieve van 21 oktober 1987 ;

e) de EG-richtlijn 80/68/EG van 17 december 1979 inzake de bescherming van het grondwater ; deze werd omgezet bij decreet van 24 januari 1984 en de Besluiten van de Vlaamse Executieve van 27 maart 1985 ;

f) de EG-richtlijn 85/339/EG van 27 juni 1985 met betrekking tot de drankverpakkingen ; het voorwerp („produkt-norm”) valt grotendeels onder de bevoegdheid van de nationale overheid die voor de omzetting nog dient te zorgen ; louter de voorlichting van de consument en het selectief ophalen valt onder de gewestelijke bevoegdheid (afvalstoffenreglementering) ;

g) de EG-richtlijn 86/278/EG van 12 juni 1986 ; vooral blijft onduidelijkheid bestaan omtrent de bevoegdheidsverdeling (nationaal, gewesten).

3° Tenslotte blijven een aantal recente EG-richtlijnen nog om te zetten :

a) de EG-richtlijn 88/347/EG van 16 juni 1988 met betrekking tot aldrin, endrin, dieldrin, isodrin, NCB en NCBd ;

b) de EG-richtlijn 89/369/EG van 8 juni 1989 met betrekking tot de luchtvervuiling door nieuwe stedelijke huisvuilverbrandingsinstallatie.

Ontwerp-besluiten zijn in voorbereiding om deze beide laatste EG-richtlijnen voor toepassing in het Vlaamse Gewest om te zetten.

BLACK POINTS

In verband met de black points heeft een lid in een studie gelezen dat de totale opruiming van de black points 40 miljard frank zou gaan kosten. Hiertoe heeft de Vlaamse Gemeenschap natuurlijk niet direct de middelen. Hoe denkt men deze problematiek aan te pakken ?

Een ander lid vraagt hoeveel blackpoints er nu reeds bekend zijn en hoeveel er dringend moeten gesaneerd worden. Hoeveel zou elke afzonderlijke blackpoint saneren kosten ? Welke blackpoint zou op welke manier gesaneerd worden ? Welke grootorde zou dat deel van de begroting moeten bedragen om die saneringen mogelijk te maken en op welke begrotingsposten zal de Gemeenschapsminister voor de begroting 1990 welk bedrag werkelijk vastleggen voor de sanering van stortplaatsen en blackpoints.

Aansluitend daarbij wil een lid weten of er reeds een prioriteitenlijst is opgemaakt van deze gronden ?

In verband met de algemene problematiek van de black points wordt door de Gemeenschapsminister het volgende antwoord verstrekt :

Met betrekking tot de financiering van de sanering van verontreinigde sites bedragen de financiële middelen op het „Fonds Ambtshalve Verwijdering” van OVAM (artikel 953.8) momenteel ca. 300 miljoen BF.

De bijkomende dotatie voor 1990 op dit fonds bedraagt 48,4 miljoen BF. Bovendien wordt voorzien in het ter beschikking stellen van bijkomende middelen vanuit het Minafonds naarmate grote saneringsprojecten worden doorgevoerd en de vermelde budgetten ontoereikend blijken.

Tot op heden werd op een 45-tal lokaties een onderzoek naar aard en omvang van de aanwezige verontreinigingen gestart en/of uitgevoerd waarvan 11 in rechtstreekse opdracht van OVAM en de overige in opdracht van derden maar onder toezicht en opvolging vanuit OVAM. Daarnaast wordt regelmatig melding gemaakt van sites die als „potentiële” black-point worden geregistreerd en waar een nader onderzoek eveneens is aangewezen. Een derde categorie vormen de terreinen waar, na ambtshalve verwijdering van afvalstoffen (momenteel een 12-tal dossiers), een nader onderzoek van de terreinen naar verontreiniging dient te worden uitgevoerd.

De manier waarop de diverse black-points moeten worden gesaneerd, de uit te voeren saneringsmaatregelen en bijgevolg ook de globale kostprijs voor sanering, kunnen enkel worden vastgesteld na evaluatie van de resultaten van een uitgebreide saneringsstudie en rekening houdende met de nabestemming en latere gebruiksfuncties van de betrokken terreinen. Het doel van iedere sanering (via afscherming of ontgraving/reiniging) is in elk geval afgestemd op het reduceren van de ecologische impact en op het herleiden van de inherente risico's voor milieu en volksgezondheid tot een aanvaardbaar niveau.

De gemiddelde kostprijs voor sanering van de lokaties die in opdracht van OVAM worden onderzocht (11) wordt in deze optiek momenteel geraamd op 170 miljoen BF.

Een lid vraagt wat men uiteindelijk gaat doen in verband met de cadmium-vervuiling, die nu toch voor het grootste gedeelte bekend is. Al jaren spreekt men er over, maar er gebeurt zeer weinig zodat veel particuliere personen zelf de kosten moeten dragen voor de sanering van hun eigen tuin.

Er loopt een wetenschappelijke voorbereidende studie met betrekking tot het saneren van de verontreinigde bodems, aldus de reactie van de Gemeenschapsminister.

Als aanvulling aan deze studie zullen, bij wijze van proef, enkele tuintjes gesaneerd worden. (> 10 ppm Cadmium)

Dit aanvullend experiment is in voorbereiding. Ook worden projecten opgezet voor het uittesten op reële schaal van enkele bodemsaneringstechnieken (Biotechnologie, beringiet)

De blackpoint van Berlare Broek is een blackpoint die volgens een lid dringend moet gesaneerd worden omwille van de volgende redenen :

a) De blackpoint is gelegen in een visvijver waarvan Waters en Bossen eigenaar is.

b) Analyses hebben reeds aangetoond dat er grote hoeveelheden zware metalen en gevaarlijke koolwaterstoffen zoals benzeen en xyleen aanwezig zijn.

c) Het water van de vijvers wordt gebruikt om het Donckmeer, een toeristisch uitgebaat meer, op peil te houden. Op dat meer wordt er nog gevist.

d) Aangezien het om een oude blackpoint gaat die respectievelijk werd omgewoeld is het gevaar met de dag groter dat een aantal ongewenste stoffen zich via het grondwater ook gaan verplaatsen tot in de waterwinning van Zele die maar 900 meter verwijderd is van deze blackpoint.

Het betrokken lid vraagt tegen wanneer deze blackpoint wordt gesaneerd en op welke manier. Hoeveel gaat die sanering kosten en wie zal welk deel van de kosten dragen in het kader van „de vervuiler betaalt” ? Behoort Berlare Broek momenteel bij de lijst prioritair te saneren blackpoints ? Waarom ?

De voorganger van de Gemeenschapsminister antwoordde op vraag nr. 55 van 22 april 1988 dat OVAM in samenwerking met AROL een grondige studie uitvoert. Op 6 februari 1989 heeft de Gemeenschapsminister zelf geantwoord op vraag nr. 142 dat het „rapport met betrekking tot de bedoelde door OVAM uitgevoerde studie eerlang zal beëindigd zijn”.

Welke zijn de conclusies van deze studie ?

Hierop wordt het volgende omstandige antwoord verstrekt.

In verband met de stortproblematiek op grondgebied Berlare werd op vraag van de heer Gouverneur van Oost-Vlaanderen door OVAM een eerste onderzoek uitgevoerd in het Berlaars Broek. Deze studie heeft enkel betrekking op het gedeelte waar bij graafwerkzaamheden van begin 1988 afvalstoffen in de tussendijken van de aldaar aanwezige vijvers werden aangetroffen (2,2 ha). Evenwel zijn in het ganse meandergebied (130 ha) in het verleden meerdere vijvers en oevers aangevuld met (industriële) afvalstoffen. De totale hoeveelheid afval aanwezig in de tussendijken van het bestudeerde gebied wordt geraamd op 2.500 m³. Deze raming is gebaseerd op opmetingen en boringen naar de aanwezigheid van afvalstoffen die door OVAM werden uitgevoerd. In een aantal monsters van de bodem, het grond- en oppervlaktewater werd de aanwezigheid van zowel anorganisch (onder andere zware metalen) als organische (koolwaterstoffen) verontreinigingen aangetoond. Mede gelet op hydrogeologische situering van het gebied vormen de afvalstoffen echter geen bedreiging voor de waterkwaliteit van de nabijgelegen waterwinning van Zele-Berlare.

Ter bescherming van het oppervlaktewater in de vijvers is het aangewezen een aantal saneringsgerichte maatregelen door te voeren.

In aansluiting met het beperkte onderzoek rond de tussendijken in het vijvergebied werden de onderzoeksactiviteiten uitgebreid naar de andere stortlocaties binnen het meandergebied. De prioriteit voor sanering, de uiteindelijke maatregelen en de globale saneringskostprijs zullen pas met voldoende nauwkeurigheid kunnen worden vastgesteld na het bekomen van de bijkomende gegevens met betrekking tot de globale omvang van de problematiek. Dit belet evenwel niet dat momenteel reeds een aantal voorlopige maatregelen kunnen worden uitgevaardigd, waaronder bij voorbeeld het aanbrengen van een tijdelijke afdek op gestorte materialen, een regelmatige en permanente controle op grond- en oppervlaktewater kwaliteit.

DRINKWATERVOORZIENING

In verband met de drinkwaterproblemen van de Westkust wijst een lid op het feit dat het Rekenhof in het verleden

herhaaldelijk de ordonnantie ten bedrage van 21.360.000 frank met betrekking tot de elektromechanische uitrusting van het waterreservoir „Ter Yde” ongeviseerd heeft teruggestuurd.

Het Rekenhof stelde in zijn brief van 5 april 1988, aldus het lid, „dat de elektromechanische uitrusting van het pomp- en ontijzeringsstation „Ter Yde” slechts voor betoelaging in aanmerking komt voor zover ze werkelijk noodzakelijk is voor de nieuwe bestemming, namelijk die van reservoir voor het vergaren en verdelen van drinkwater, geleverd door andere maatschappijen. In die optiek mag geen rekening worden gehouden met apparatuur voor het oppompen en zuiveren van grondwater. Verder mag uit de bedoeling een studie te wijden aan de behandeling van oppervlaktewater niet worden afgeleid dat de reeds voorhanden zijnde filtereenheid noodzakelijk is voor het gebruik van het reservoir. Ten slotte blijkt de bewering dat het mengen van drinkwater geleverd door de diverse maatschappijen een behandelingsinstallatie vereist geenszins uit een deskundig onderzoek.

Het Hof concludeerde dat enkel op grond van de deskundig becijferde waarde van de elektromechanische uitrusting waarvoor betoelaging werkelijk verantwoord is, zou kunnen worden ingestemd met een dergelijke betoelaging. Vooralsnog werd op dit laatste schrijven van het Hof geen reactie genoteerd.”

Voor welk bedrag gaat de Minister voorstellen te **ordonneren** betreffende de elektromechanische uitrusting van het waterreservoir Ter Yde ? Gaat de Minister daarin het standpunt van het Rekenhof respecteren, aldus de vraag van een lid.

Het waterreservoir „Ter Yde” te Oostduinkerke zal worden aangewend voor het stockeren van watervoorraden voor het opvangen van piekverbruiken. Het water zal worden aangevoerd via de aan te leggen veiligheidsleiding die de netten van VMW, TMVW en IWVA met elkaar verbindt.

In verband met het onrechtmatig wateroppompen in Ter Yde, vraagt een lid of de huidige controle op de IWVA in Ter Yde zo sluitend is dat er in geen enkel geval op geen enkele wijze water kan opgepompt worden uit Ter yde zelf zonder dat de diensten van de Gemeenschapsminister dat merken ? Is bij voorbeeld de controle op het totaal energieverbruik van de IWVA sluitend ? Zijn de aanvoerbuizen vanuit de boorputten opgebroken ?

Door het Bestuur van Leefmilieu van AROL is vastgesteld dat de pomp waarmee grondwater kan worden opgepompt ontmanteld is. Hierbij werd tevens de flexibele leiding die aansluiting geeft op de leiding naar de boorputten verwijderd. De boorputten zelf zijn niet gedempt.

Een lid vraagt hoeveel op de begroting wordt voorzien om het rationeel drinkwaterverbruik te stimuleren en welke andere maatregelen de Gemeenschapsminister heeft genomen om de totale vraag naar drinkwater terug te dringen. De Gemeenschapsminister stelt dat het stimuleren van een meer rationeel drinkwaterverbruik geen supplementaire overheidsuitgaven noodzaakt. Zo wordt bij voorbeeld onderzocht om vanaf 1991 een milieuheffing voor waterverontreiniging in te voeren die mede gebaseerd is op het waterverbruik.

Een lid stelt een vraag over de nieuwe meer-jaren-plannen in verband met de drinkwatervoorziening.

Het lid stelt dat men vooraleer er nieuwe investeringen worden gedaan in deze sector men de programma's voor drinkwatervoorziening zal moeten bijsturen.

Alleszins is het krediet op art. 51.80 volgens dit lid niet voldoende.

Met betrekking tot de drinkwatervoorziening in Vlaanderen heeft de Gemeenschapsminister op 1 juni 1989 een studiesyndicaat ad hoc opgericht dat als taak heeft, op basis van het indicatief meerjarenprogramma en de krachtlijnen aanvaard door de Vlaamse Executieve, een studie op te maken en een voorstel uit te werken inzake de optimale structuur voor de exploitatie, de verdere uitbouw en de verdere financiering van de watervoorziening in het Vlaamse Gewest. Dit studiesyndicaat zal eind dit jaar genoemde studieresultaten en voorstellen voorleggen. Op basis daarvan zal de Minister de nodig geachte initiatieven nemen.

VLAAMS NATUURONTWIKKELINGSPLAN

Een lid vraagt in verband met het Vlaams Natuurontwikkelingsplan hoeveel concrete projecten voor natuurbehoud en/of voor natuurontwikkeling er worden voorzien, met welke posten op de begroting en welk gedeelte van het Minafonds de Minister gaat gebruiken voor natuurbehouds- en natuurontwikkelingsprojecten, afgezien van het bosdecreet en het mestdecreet en de twee pilootprojecten landinrichting.

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister wat volgt :

In het raam van de doelstellingen vervat in de „5B-gebieden” van de herziening der structurele EG-Fondsen, werd onder meer een voorstel uitgewerkt met betrekking tot natuurontwikkeling in het Hageland. Bovendien is aan de administratie opdracht gegeven een natuurontwikkelingsproject uit te werken voor het Schulensbroek en de omgeving. Voor zover deze acties de omschrijvingen overtreffen van de artikelen die reeds in de begroting voor natuurbehoud voorkomen zullen de betrokken uitgaven ten laste gelegd worden van het Minafonds dat ingevolge het begrotingsdecreet mag aangewend worden voor het beleid inzake natuurbehoud.

Een lid wil weten welke maatregelen de Minister genomen heeft om het verder bestaan van de huidige natuur- en reservaatgebieden en de agrarische gebieden met ecologische waarde veilig te stellen tegen aantasting via BPA's en of Gedeeltelijke Wijzigingen van Gewestplannen.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat de wijzigingen van gewestplannen en het vastleggen van BPA's tot de bevoegdheid van zijn collega voor Ruimtelijke ordening behoren.

Ten einde dit probleem op rationele wijze aan te pakken voor gans het Vlaams Gewest, werken zijn diensten thans een natuurbeleidsplan uit waarin de relatie natuurbehoud – ruimtelijke ordening en landbouw duidelijk worden gesteld.

Een lid vraagt waarom de Minister nog altijd geen milieuheffingen op vegetatiewijzigingen opgesteld en ingevoerd heeft ter bescherming van bepaalde vegetaties en gebieden.

Het instellen van milieuheffingen op vegetatiewijzigingen lijkt u op dit ogenblik niet de meest aangewezen weg te zijn om waardevolle vegetaties te beschermen, aldus het antwoord van de Gemeenschapsminister.

PERSENEELSBESTAND – ADMINISTRATIEVE HERSTRUCTURERING

In verband met het personeelsbestand vraagt een lid welke personeelsleden met welke beroepskwalificatie er nog ontbreken op :

- AROL, Bestuur Leefmilieu, Bestuur Landinrichting
- ATD
- Leefmilieucampagne
- OVAM
- Vlaamse Landmaatschappij

- Vlaamse Watervoorzieningsmaatschappij
- Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij

Een lid sluit zich bij deze vraag aan, en wijst op het gevaar van een al te langdurige herstructurering.

Hij vraagt verder of het juist is dat door OVAM sinds geruime tijd gepoogd wordt een personeelsformatie te realiseren die haar moet toelaten de meest dringende taken naar behoren uit te voeren en wordt deze goedkeuring uitgesteld door de noodzakelijke herstructurering.

Op deze vragen wordt de hiernavolgende informatie verstrekt.

Wanneer men de gegevens met betrekking tot de effectieve personeelsbezetting van de Vlaamse Milieudiensten, zoals vermeld in het Mina-plan 2000 vergelijkt met de toestand oktober 1989 kan in zijn totaliteit een verhoging met 120 eenheden worden vastgesteld.

Dit betekent dat er thans op gewestelijk vlak 3.015 ambtenaren werkzaam zijn rond milieu en natuur. Ten aanzien van de thans bestaande personeelsformaties betekent dit evenwel nog steeds een tekort van 89 ambtenaren.

Deze globale cijfers moeten evenwel gerelativeerd worden :

1° momenteel zijn ontwerp-personeelsformaties in behandeling voor de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening en de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, respectievelijk voor 1.727 (in plaats van 1.430) en 197 (in plaats van 171), zodat bij goedkeuring het tekort reeds 412 ambtenaren bedraagt.

2° De personeelsleden van de Rijksstations voor Populierenteelt en Bos- en Hydrologisch onderzoek worden eerst- daags overgeheveld vanuit de nationale overheid. De opvangformatie voorziet terzake overeenkomstig de effectieven 29 betrekkingen, doch de discussie ten gronde over het benodigde aantal personeelsleden dient evenwel nog gevoerd te worden.

3° Voor een aantal bijkomende opdrachten, ik denk hierbij alleen nog maar aan de MER-regeling, milieueffingen, enzovoort werd nog geen bijkomend personeel voorzien. Dit zal ter sprake komen bij de aan gang zijnde structurering van de Vlaamse Administratie en moet leiden tot een verhoging van het aantal personeelsleden ingevolge de verhoging van de effectief bestaande opdrachten (bij voorbeeld exploitatie, controle)

4° Tenslotte beschikt onder meer de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu voor de huidige opdrachten niet over voldoende personeelsleden, wat onder meer leidt tot achterstand in de behandeling van dossiers exploitatievergunningen (zowel advies- als beroepsdossiers) en te beperkte controles. Ook dat zal via herschikkingen binnen de Vlaamse Administratie moeten opgelost worden.

SPECIFIEKE DIENSTEN

Deze hierna vermelde gegevens gaan uit van de bestaande kaders en geven derhalve een vertekend beeld van de werkelijke behoeften aan personeel.

Algemene Technische Diensten

Momenteel ontbreken volgens het kader 3 personeelsleden

- e.a. landbouwkundig ingenieur : 1
- (adjunct) controleur van werken / controleur van werken : 1
- (adjunct) werkopzichter : 1

Op te merken valt dat er daarnaast een 15-tal personen niet effectief ter beschikking zijn, met name industrieel ingenieurs, tekenaars, werkopzichters en klerk-typisten.

Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu

Bestuur Leefmilieu

Uitgaande van het kader en rekening houdend met de gesubsidieerde contractuelen ontbreken :

- gespecialiseerd personeel niveau 1 (loopbaan ingenieur, industrieel ingenieur) : 6
- administratief personeel niveau 1 (bestuurssecretaris : 2
- gespecialiseerd personeel niveau 2 (adjunct-inspecteur, tekenaar) : 4
- administratief personeel niveau 2 (bestuurschef, onderbureauchef, opsteller) : 10
- logistiek personeel niveau 3 en 4 (hoofdklerk, -typiste, klerk, hoofdbeampte) : 10

Bestuur Landinrichting

Uitgaande van het kader en rekening houdend met de gesubsidieerde contractuelen ontbreken :

- gespecialiseerd personeel niveau 1 : 4
- administratief personeel niveau 1
- gespecialiseerd personeel niveau 2 (landschapsdeskundige, tekenaar, technisch helper) : 5
- administratief personeel niveau 2 (bestuurschef, onderbureauchef) : 4
- logistiek personeel niveau 3 en 4 (hoofdklerk, -typiste, klerk) : 6
- personeel Waters en Bossen niveau 2 en 3 (opsteller Waters en Bossen, brigadechef, (e.a.) technisch beampte) : 15

Leefmilieucampagne

Na de geplande indiensttreding van 2 personeelsleden (1 opsteller en 1 ingenier) zal het kader volzet zijn.

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

Uitgaande van het bestaande opvangkader en rekening houdend met het contractueel personeel ontbreken momenteel :

- gespecialiseerd personeel niveau 1 (ingenieur, industrieel ingenieur, inspecteur) : 4
- administratief personeel niveau 1 : 5
- gespecialiseerd personeel niveau 2 (conductor, gegradueerde in de milieuzorg, tekenaar) : 6
- administratief personeel niveau 2 (revisor-boekhouder, onderbureauchef, opsteller, rekenplichtig opsteller, directiesecretaris) : 12
- gespecialiseerd personeel niveau 4 (eerste vakman A, geschoold werkman B, autobestuurder) : 11
- logistiek personeel niveau 3 en 4 (typiste, klerk, bode, klasseerder, telefoniste, expeditionair) : 21

Vlaamse Landmaatschappij

Uitgaande van de goedgekeurde personeelsformatie en de personeelsleden van de Nationale Landmaatschappij waarvan de overdracht naar de Vlaamse Landmaatschappij voorzien is, ontbreken momenteel :

— gespecialiseerd personeel niveau 1 : (loopbaan juridische dienst, interne audit, loopbaan landbouwkundig ingenieur, industrieel ingenieur, adjunct-controleur ruilverkaveling, informaticus, bestuurssecretarissen-deskundigen) : 47

— administratief personeel niveau 1 (loopbaan bestuurssecretaris) : 26

— gespecialiseerd personeel niveau 2 (loopbaan tekenaar, hulpcalculator, programmeur, cartograaf, landmeter-expert, landbouwtechnicus, fotograaf) : 33

— administratief personeel niveau 2 (opsteller, revisorboekhouding) : 9

— gespecialiseerd personeel niveau 3 (operator-mechanograaf, adjunct-tekenaar) : 17

— logistiek personeel niveau 3 en 4 (loopbaan klerk, -typiste, beambte) : 11

Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening

Uitgaande van het bestaande opvangkader en rekening houdend met het contractueel personeel ontbreken momenteel :

— gespecialiseerd personeel niveau 1 (ingenieur) : 2

— administratief personeel niveau 1 (loopbaan bestuurssecretaris) : 1

— gespecialiseerd personeel niveau 2 (loopbaan tekenaar, adjunct controleur van werken) : 9

— administratief personeel niveau 2 (onderbureauchef) : 1

— gespecialiseerd personeel niveau 3 en 4 (geselecteerd werkman A, geschoold werkman B, hulparbeider B) : 12

— logistiek personeel niveau 3 (typiste) : 3

Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering

Uitgaande van het bestaande opvangkader en rekening houdend met het contractueel personeel ontbreken momenteel :

— gespecialiseerd personeel niveau 1 (ingenieur, landbouwkundig ingenieur, industrieel ingenieur, informaticus) : 8

— gespecialiseerd personeel niveau 2 (programmeur) : 2

— administratief personeel niveau 2 (bestuurschef, boekhouder) : 3

— gespecialiseerd personeel niveau 3 en 4 (werkopzichter, hulpwerkmeester, eerste vakman A) : 22

— logistiek personeel niveau 3 en 4 (typiste en klasseerder) : 4

Administratieve herstructurering

1) In verband met de administratieve herstructurering wijst een lid op het gevaar van een al te langdurige herstructurering. Hij wil tevens de bezetting van het personeelskader kennen.

2) Hij vraagt verder of het juist is dat door de Openbare Afvalstoffenmaatschappij van het Vlaamse Gewest sinds geruime tijd gepoogd wordt een personeelsformatie te realiseren die haar moet **toelaten** de meest dringende taken naar behoren uit te voeren en wordt deze goedkeuring uitgesteld door de noodzakelijke herstructurering.

De Gemeenschapsminister geeft hierop volgend antwoord .

1) Gelet op de ingewikkeldheid van de te organiseren

diensten en instellingen neemt de structurering van de diensten van de Vlaamse Executieve de nodige tijd in beslag. Overhaasting is hier, gelet op het belang van de operatie, ook niet aangewezen. Alles wordt evenwel in het werk gesteld om deze periode zo kort mogelijk te houden.

Hierna volgt de bezetting van het personeelskader op 30 september 1989 :

	Personeelsformatie	Effectieven
Leefmilieucampagne	22	21
AROL	380	296
ATD	97	82
OVAM	171	143
VLM	441	339
VMW	1.430	1.592
VMZ	554	510

2) Het is inderdaad zo dat vanuit de Openbare Afvalstoffenmaatschappij van het Vlaamse Gewest een ontwerp van Besluit van de Vlaamse Executieve tot wijziging van de personeelsformatie werd ingediend. Ter zake werden een aantal besprekingen gevoerd met de Inspectie van Financiën, die op 12 september 1989 advies gaf. Momenteel wordt de procedure (advies Bestuur Openbaar Ambt, akkoord Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt en akkoord Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting) verdergezet ten einde dit dossier voor principiële goedkeuring aan de Vlaamse Executieve te kunnen voorleggen.

OPPERVLAKTEWATEREN — VMZ

In verband met deze problematiek stelt een lid een hele reeks vragen.

Quid met de verhouding bijdragen-heffingen in de sector oppervlaktewaterzuivering ?

Quid met de IE-formule ?

Quid met het controle-apparaat ?

Quid met de oppervlaktewaterlozers ?

Quid om te vermijden dat met andere woorden „de betaler mag vervuilen” (wat is in dit verband 10.000 fr.) ?

Quid met de modaliteiten met betrekking tot het gebruik van de gelden ?

Is men uitgerust om effectief de vervuiler te doen betalen à rato van de veroorzaakte vervuiling ? Moet daar van meet af aan niet de grootste aandacht naartoe gaan ? Bijvoorbeeld in de sector van de waterzuivering : Wie ziet de reële vuilvracht afkomstig van de bedrijven (waarop dan de heffing gebaseerd wordt) na ? Dragen de bedrijven met andere woorden voldoende bij ?

De Gemeenschapsminister verstrekt het hiernavolgend antwoord.

Conform artikel 20 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging worden de kosten van beheer en werking van de bevoegde waterzuiveringsmaatschappij(en) uitsluitend gedekt door bijdragen van de provincies en van de ondernemingen die hun afvalwaters lozen in openbare riolering.

Overeenkomstig artikel 21 van voormelde wet heeft de algemene vergadering van de VMZ het eenheidstarief voor de bijdrage voor 1989 vastgesteld op 191 frank per inwoners-equivalent (I.E.). De globale opbrengst (voor 7,125 miljoen

frank I.E.) kan aldus geraamd worden op circa 1,36 miljard frank. Deze bijdragen worden voor 23 procent door de industrie en voor 77 procent door de burgers (via de provincies) betaald.

Het is de bedoeling in deze regeling een wijziging te brengen derwijze dat het beginsel „de vervuiler betaalt” ook naar de andere vervuilers wordt uitgebreid. Voor 1990 zal een eerste stap in deze richting worden gezet. Vanaf 1991 zal een meer structurele regeling worden uitgewerkt. Voor een debat ten gronde wordt verwezen naar de bespreking van het programmadecreet.

Een lid vraagt of de Minister op de hoogte is van de actuele malaise bij het personeel van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering. Hij wijst de Minister ook op zijn verantwoordelijkheid onder andere met betrekking tot kabinetsbenoemingen.

Hij wijst de Minister eveneens op zijn verantwoordelijkheid voor het trekken van de politieke conclusies uit het Sobemap-rapport met betrekking tot de personeelsformatie na de fusie, de beheersstructuur en het afschaffen van de opsplitsing in afdelingen.

De Gemeenschapsminister is inderdaad op de hoogte gebracht van de bezorgdheid die onder het personeel van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering leeft met betrekking tot de doorlichting van de maatschappij en de organisatorische aanpassingen die daaruit zullen voortvloeien. Daarbij blijkt het personeel in de eerste plaats bekommerd te zijn om de goede werking en dienstverlening van hun instelling en wijzen zij op de moeilijkheden die eerst de regionalisering en later de fusie onvermijdelijk met zich moesten meebrengen.

Wat de zogenaamde kabinetsbenoemingen betreft, wijst de Minister erop dat binnen de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering, een Instelling van Openbaar Nut van categorie B, de Raad van Bestuur zelf instaat voor de benoemingen. Wellicht verwijst het geachte lid naar de benoemingen naar aanleiding van de fusie van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken en de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij. Dit was echter een uitzonderingsmaatregel, voorzien door de Vlaamse Raad en uitgevoerd door zijn voorganger. Bovendien ging het om bevorderingen van personeelsleden van de betrokken maatschappijen.

Zoals bekend worden momenteel, rekening houdend met het Sobemap-rapport, de nodige voorstellen met betrekking tot de personeelsformatie, beheersstructuur en organigram opgemaakt.

Ter zake kan de Minister het geachte lid verwijzen naar het studiesyndicaat ad hoc dat hij op 1 juni 1989 heeft opgericht en dat tot taak heeft een studie op te maken en een voorstel uit te werken inzake de optimale structuur voor de exploitatie, de verdere uitbouw en de verdere financiering van de waterzuivering in het Vlaamse Gewest. In dat kader heeft de Gemeenschapsminister op basis van een beperkte prijsofferte het bureau „Arthur Young Management Consultants” gelast met een aanvullende auditopdracht bij de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering (VMZ). Deze opdracht omvat inzonderheid het uitvoeren van een gedetailleerd onderzoek van het patrimonium en verplichtingen van de VMZ en de opstelling van een gedetailleerde thesaurieplanning 1990-1991 evenals een genormeerd rekeningstelsel. Op basis van de resultaten van voormelde studies zal de Minister de ter zake gepast geachte initiatieven nemen.

Inzake de waterzuivering vraagt een lid hoeveel I.E. de Gemeenschapsminister extra gaat kunnen zuiveren in 1989-1990 ? Hoeveel zuiveringsstations gaan qua rendement ver-

hoogd worden ? Hoeveel nieuwe zuiveringsstations gaan waar gebouwd worden tegen welke kostprijs ? Hoeveel extra rioleringen gaan waar aangelegd worden ?

Een lid stelt vervolgens nog een concrete vraag.

Eeklo heeft wel een rioleringssysteem, maar geen zuiveringsstation. Gaat die stad haar rioolwater gereinigd worden, aldus de vraag van een lid.

Hierop wordt geantwoord dat het niet mogelijk is een concreet antwoord te geven op de vragen met betrekking tot de waterzuivering. De VMZ is op dit ogenblik immers nog bezig aan de realisering van het investeringsprogramma 1989.

Op dit ogenblik wordt een meerjarenprogramma voorbereid.

MILIEUEFFECTRAPPORTERING

Een lid verwijst naar de inleiding van de Minister op blz. 6 waar verwezen wordt naar de besluiten van de Vlaamse Executieve van 23 maart 1989, waarbij de MER-verplichting voor het Vlaams Gewest werd ingevoerd.

Het betrokken lid vraagt zich af wat er werkelijk zal gebeuren en of de bestaande bedrijven bij de vernieuwing van een vergunning al of niet MER-plichtig zijn.

Met betrekking tot deze vraag kan aan het geachte lid worden geantwoord dat overeenkomstig artikel 19 van het Besluit van de Vlaamse Executieve van 23 maart 1989 houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling van bepaalde categorieën van hinderlijke inrichtingen een conform verklaarde MER dient gevoegd bij elke aanvraag tot vergunning of tot hernieuwing van vergunning voor het exploiteren van een MER-plichtige inrichting.

Wat betreft de MER-richtlijn stelt een ander lid dat deze richtlijn reeds haar nut heeft bewezen in verschillende discussies en het getuigt van slechte wil de Vlaamse Gemeenschapsminister laksheid ter zake in de schoenen te willen schuiven. Hij heeft hier zeker baanbrekend werk verricht. Maar toch blijven voor het lid hier nog enkele vragen, onder andere :

- Hoever staat het met de aanwijzing van MER-deskundigen ?
- Wie onderzoekt de aanvragen en volgens welke criteria ?
- Is er geen gevaar op monopolisering van de sector door een handvol ontwerp bureaus ?
- Is er ook hier interesse vanuit de milieubeweging ?

De procedure met betrekking tot de erkenning van MER-deskundigen is vastgesteld bij de Besluiten van de Vlaamse Executieve van 23 maart 1989 houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling van bepaalde categorieën van hinderlijke inrichtingen enerzijds en houdende bepaling voor het Vlaamse Gewest van de categorieën van werken en handelingen, andere dan hinderlijke inrichtingen, waarvoor een MER is vereist voor de volledigheid van de aanvraag om bouwvergunning anderzijds. Conform deze besluiten worden de erkenningsaanvragen onderzocht door het Bestuur voor leefmilieu van AROL die naargelang de discipline bijkomende adviezen van andere overheidsdiensten inwinnen. Op basis van de ingewonnen adviezen beslist de Gemeenschapsminister bevoegd voor leefmilieu over de ingediende erkenningsaanvragen.

Momenteel zijn een 150-tal erkenningsaanvragen ingediend, onder meer door personen actief in milieubewegingen.

Voor een 20-tal dossiers is de administratieve behandeling praktisch beëindigd zodat de Minister eerstdaags een 20-tal MER-deskundigen zal kunnen erkennen.

Een lid vraagt zich af of de geplande openbaarheid van vergunning die weldra in het voorstel van decreet Gryp-Vanvelthoven (nr. 141) houdende wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, in deze commissie zal worden gestemd, ook voor de bestaande bedrijven verplichtend zal worden.

Voor een antwoord op deze vraag moge worden verwezen naar de besprekingen die werden gehouden in de commissievergadering van 27 juni 1989. Er kan worden bevestigd dat het de bedoeling is het standpunt van de Vlaamse Executieve over bedoeld voorstel van decreet te bepalen samen met de voorlegging van een voorontwerp van uitvoeringsbesluit.

GELUIDSHINDER

In verband met de geluidshinder heeft het lid weinig aangetroffen in de inleidingsnota. Hij suggereert dat men in verband met het subsidiëren van het aankopen van sonometers aan de gemeente gedurende 1 jaar een subsidie van 90 procent voor de aankoop van deze sonometers zou toestaan.

De Gemeenschapsminister herinnert er aan dat de subsidiëring van de aankoop van sonometers door de gemeente is geregeld bij koninklijk besluit van 18 mei 1977 en bij ministerieel besluit van 31 oktober 1977. Deze regeling voorziet een subsidiëeringspercentage van 80 procent met evenwel daarenboven een maximum van 60.000 frank in absolute cijfers. Rekening houdend met het feit dat de kostprijs van dergelijke apparatuur varieert van 100.000 frank tot 300.000 frank zou het voorstel van het geachte lid quasi zonder betekenis zijn. De Gemeenschapsminister overweegt dan ook eerder het maximum betoelaagbaar bedrag dat in aanmerking komt voor bedoelde aankopen op te trekken.

In verband met de geluidshinder op de wegen vraagt dit lid of er overleg bestaat van deze dienst met zijn collega van Openbare Werken en Verkeer in verband met het aanleggen van geluidsschermen.

Het aanleggen van geluidsschermen langs de wegen is een aangelegenheid die tot de bevoegdheid behoort van de beheerder van de weg.

Met betrekking tot de milieu-aspecten, inzonderheid de geluidshinder, verbonden aan de aanleg van wegen, kan de Gemeenschapsminister het geachte lid medelen dat op zijn initiatief de Vlaamse Executieve op 23 maart 1989 heeft beslist dat een milieu-effectrapport (MER) verplicht is voor de aanleg en/of ingrijpende wijzigingen van autosnelwegen en van autowegen die beantwoorden aan de definities ter zake van de Europese Overeenkomst inzake internationale hoofdverkeerswegen van 15 november 1975 die bij wet van 15 maart 1985 voor uitwerking in België werd goedgekeurd. Volgens voornoemd Besluit van de Vlaamse Executieve dient dit MER onder meer een beschrijving te geven van de beoogde maatregelen om belangrijke nadelige milieu-effecten (bijvoorbeeld geluidshinder) te vermijden, te beperken en zo mogelijk te verhelpen.

INSTALLATIES VOOR AFVALVERWERKING — COORDINATIE

Een lid stelt een vraag in verband met de verbranding van het huishoudelijk afval en de mogelijkheid van de gemeenten om het huishoudelijk afval te verwijderen. Hij stelt vast dat

de nieuwe technologieën hoe langer hoe meer geperfectioneerd zijn en huisvuil kan worden verbrand op een quasi milieuvriendelijke manier : de uitlaatgassen worden goed gezuiverd. Deze installaties zijn echter duur en moeten grootschalig werken om rendabel en betaalbaar te zijn. Het lid vraagt zich af of het niet de taak van OVAM is om per regio betaalbare en rendabele installaties te plannen en op te richten.

Aan het einde van dit jaar zal de Minister aan de Executieve een „afvalverbrandingsplan” voorleggen. Dit plan zal een sluitingsplan voor bestaande kleine en oude ovens bevatten en een investeringsplan voor nieuwe grote ovens met energierecuperatie onder vorm van elektriciteit.

Alle ovens moeten qua emissies uiterlijk op 1 december 1995 aan de nieuwe (juni 1989) EG-richtlijn voldoen. OVAM bereid dit plan voor samen met externe deskundigen.

Ook de financieringswijze en de exploitatieformule worden herzien. Het principe „de vervuiler betaalt” wordt maximaal nagestreefd.

Een lid vraagt of de Minister geen begeleidend werk moet verrichten in verband met de coördinatie van de gemeenschappelijke installaties voor afvalverwerking.

De Gemeenschapsminister verwijst naar zijn antwoord op de vorige vraag en voegt daar nog volgende elementen aan toe :

- Nieuwe installaties kunnen alleen worden vergund en eventueel gesubsidieerd indien ze verenigbaar zijn met het Afvalstoffenplan dat verordenende kracht heeft.

- De exploiterende gemeenten en intercommunales zijn autonoom ; via de planbepalingen worden ze verplicht tot een minimum uur van samenwerking.

- De specifieke planning om huisvuilverbrandingsinstallaties en de globale sectoriële planning van 1990-1995 zal de krijtlijnen trekken waarbinnen dient samengewerkt te worden.

Ten slotte wil hetzelfde lid de stand van zaken kennen in verband met de verbrandingsoven van Inter-Leuven en Haviland.

Het terzake opgerichte studiesyndicaat tussen de OVAM en de Intercommunales zal tegen eind 1989 een voorstel uitgewerkt hebben. Dit voorstel moet inpasbaar zijn in de „Masterplanning” van het Vlaamse Gewest.

OVAM

Hetzelfde lid vraagt hoe het staat met de besprekingen van OVAM en de verpakkingindustrie in verband met het recupereren van afvalstoffen door de verpakking. Het lid meent uit diverse bronnen te kunnen afleiden dat 43 procent van de afvalstoffen uit verpakkingen kunnen worden hergebruikt.

Het lid stelt voor de wijkcontainers te subsidiëren tegen 90 procent.

De besprekingen vorderen en zijn in een beslissend stadium getreden.

De eerste twee weken van november worden bilaterale en concrete onderhandelingen gevoerd met de individuele betrokkenen en dit op basis van een ontwerp van actieplan.

Hoge subsidiepercentages leiden tot „deresponsabilisering” en is in tegenstrijd met het principe „de vervuiler betaalt”. De huidige reglementering laat percentages boven de 60 procent slechts toe in uitzonderlijke gevallen. (KB 23 juli 1981)

GRONDWATERMEETNET

Een lid merkt op dat voor het grondwatermeetnet op art. 73.82.71 9,9 miljoen frank is voorzien.

Gaat de Minister dit systeem verderzetten en is dit bedrag dan wel voldoende ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat, zoals vermeld in het MINA-PLAN 2000, het inderdaad zijn bedoeling is het in Vlaanderen embryonaal uitgebouwde grondwatermeetnet op een systematische en gecoördineerde wijze uit te bouwen tot een volwaardig grondwatermeetnet. Het in de begroting voorziene krediet volstaat voor deze geplande verdere uitbouw in 1990.

GRENSOVERSCHRIJDENDE VERVUILING

In verband met de vervuiling van de Noordzee wil een lid weten of Vlaanderen haar deel kan realiseren van de reductie van de vuilvracht in de Noordzee zoals bepaald op de Tweede Noordzeeconferentie van 1987 en gedeeltelijk herbevestigd in het ontwerpakkoord van 20 mei 1989. Komt er een debat in de Vlaamse Raad over het Noordzeeontwerpakkoord van 20 mei 1989 ? Zo ja, wanneer ?

De Gemeenschapsminister deelt mee dat het ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de staat en de gewesten met als doel een verhoogde bescherming van de Noordzee tegen verontreiniging, binnenkort ter goedkeuring aan de Vlaamse Executieve zal worden voorgelegd. De in dit ontwerp beoogde reductie van vuilvracht valt volledig binnen de doelstellingen ter verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit zoals bepaald in het Besluit van de Vlaamse Executieve van 21 oktober 1987 tegen 1 juli 1995.

Zoals hierboven toegelicht kaderen de doelstellingen van de Noordzeeconferentieverklaring in de reeds op 21 oktober 1987 door de Vlaamse Executieve vastgestelde objectieven.

Een lid vraagt welke initiatieven de Gemeenschapsminister heeft genomen om er voor te zorgen dat het Brussels Gewest binnen de afgesproken periode het zuiveringsstation Brussel Noord én Zuid zal bouwen ?

Met betrekking tot samenwerking met het hoofdstedelijk gewest inzake de sanering van de Zenne- en Woluwevallei wordt verwezen naar punt 1.d van de inleidende toelichting van de Minister, die tijdens de bespreking aan de commissieleden werd bezorgd.

LANDBOUWPROBLEMATIEK

In verband met de vervuiling van de landbouw leest men in diverse bronnen dat de landbouw voor 30 procent van de vervuiling verantwoordelijk is.

De Minister spreekt nu in zijn inleiding van de oprichting van een mestbank en pas daarna zal het meststoffendecreet kunnen worden goedgekeurd in deze commissie.

Een lid legt er de nadruk op dat vooraleer men een mestbank opricht, er eerst een meststoffendecreet zou moeten worden gestemd. Hoe ziet de Minister dit probleem ?

De Gemeenschapsminister stelt dat het op basis van de beschikbare gegevens niet mogelijk is een concreet cijfer te geven met betrekking tot het aandeel van de landbouw in de milieuverontreiniging. In de door Sobemap uitgevoerde studie wordt gesteld dat globaal genomen de landbouw in Vlaanderen verantwoordelijk zou zijn voor 20 tot 30 procent van de vuilvracht in de waterlopen. Sobemap staft dit cijfer niet en vermeldt daarenboven uitdrukkelijk in zijn eindrapport dat grote variaties op deze cijfers mogelijk zijn van

een concreet aandeelpercentage kan evenwel aangenomen worden dat de landbouw en inzonderheid de intensieve vee-teelt, een specifiek milieuprobleem stelt. Met het zogenoemde „mestoverschottendecreet” zal een regeling desbetreffend worden ingevoerd. Het is dit decreet dat tevens de juridische basis zal leggen voor de oprichting en het functioneren van een mestbankstructuur. Over de klasse 1-storten zal eind 1989 een voorstel van beslissing aan de Vlaamse Executieve worden voorgelegd. Wat de recuperatiepolitiek en de voorkoming van afval betreft, wordt verwezen naar de ingevoerde heffingen op vaste afvalstoffen, die voor 1990 overigens zullen worden verhoogd, en de betekenis hiervan als beleidsinstrument voor de beperking en/of voorkoming van de afval aan de bron in het licht van de toepassing van het EG-beginsel „de vervuiler betaalt”.

Een lid houdt een uitgebreide uiteenzetting over de heffingen in de landbouwsector.

In de landbouwsector gaat de Minister de norm voor klasse 1 sterk verlagen. Bijvoorbeeld waar het nu klasse 1 is vanaf 1.000 varkens gaat de Minister dit terug brengen tot 200 varkens. Met andere woorden men vraagt de boeren zich te komen melden als ze 200 of meer varkens hebben en als beloning laat men ze onmiddellijk 10.000 frank betalen.

Het lid wijst er hier terzijde nog op dat in 1988 het gemiddeld aantal varkens per bedrijf 170 was, dus we zitten wel met enkele zeer grote bedrijven maar het merendeel zijn echt kleine bedrijven.

Een boer die 200 varkens heeft, betaalt als milieuheffing 10.000 frank dus 50 frank per varken. Een groot industrieel bedrijf met 20.000 varkens betaalt dan 0,5 frank per varken als milieuheffing.

Met die 200 varkens kan geen enkele boer zijn kost verdienen, dus men vindt die terug op een gemengd bedrijf. Het zijn vooral jongeren die ten tijde van de melkquota hun bedrijf nog niet volledig hadden uitgebouwd en zich in die uitbreiding geremd zagen en gaan zoeken zijn naar andere inkomsten, onder andere varkens. We vinden ook die kleine varkensbedrijven op akkerbouwbedrijven en zelfs in de groententeelt. Ook dikwijls zijn dit gemengde en langzaam uitstervende landbouwbedrijven.

Maar het zijn juist al deze kleinere bedrijven die nuttig gebruik kunnen maken van hun mengmest, die zelfs een tekort hebben. Het betreft hier dus zeker geen vervuilende bedrijven.

Anderzijds, de industriële bedrijven met 10.000, 20.000 of nog meer varkens, hier zit juist het probleem, hier zit de vervuiling. En die gaat men nu juist het minst belasten.

Het betrokken lid trekt zijn vergelijking nog verder.

Een boer die 200 varkens heeft, betaalt 10.000 frank, en betaalt daarboven nog de provinciale belasting voor de klasse 1 bedrijven (die worden hier niet afgeschaft) en betaalt meestal ook nog een gemeentelijke belasting op de klasse 1 bedrijven.

Die kleine boer zal op dat moment ongeveer 50 procent van zijn inkomen uit die 200 varkens aan milieubelasting afdragen en dat terwijl bij de industriële bedrijven dit amper 1 à 2 procent zal zijn.

In meerdere van de teksten leest het lid verder nog dat men het hergebruik van afvalstoffen wil stimuleren en dat diegene die aan recyclage doet niet heffingsplichtig is.

Maar dan vraagt het lid zich af, wie hier aan recyclage doet, de boer met zijn 200 of met 20.000 varkens.

Het lid vraagt zich ook af waar de Gemeenschapsminister blijft met het gezegde „de vervuiler betaalt” en waar hij dikwijls bij zegt „maximaal in functie van de reële vervuiling”.

Hoe wil de Gemeenschapsminister straks geloofwaardig overkomen als hij de mestbank lanceert, hoe wil hij medewerking, samenwerking verwachten vanuit de landbouw als die nu totaal onrechtvaardig wordt behandeld en ze eigenlijk maar gebruikt als geldschieters voor het waterzuiveringsbeleid, en dit terwijl de echte vervuilers buiten schot blijven.

Verschillende leden argumenteren in dezelfde zin. Zij pleiten er voor dat een meer rechtvaardige aanslag wordt op punt gesteld, waarbij het principe zoveel mogelijk moet gelden dat iedereen betaalt volgens hetgeen hij vervuult.

De Gemeenschapsminister gaat positief in op de aangevoerde argumenten. Hij zal zich met zijn kabinet buigen over de gedane voorstellen en trachten een bijsturing te doen via de bepalingen van het programmadecreet. Voor de verdere discussie wordt derhalve verwezen naar het verslag over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap (Stuk 265 (1989-1990) - Nr. 2).

MILIEUHEFFINGEN

Wat betreft de waterzuivering begrijpt een lid dat de Gemeenschapsminister voor 1990 een overgangsregeling wil uitwerken en hier komt tot een forfaitaire milieuheffing.

Maar het basisprincipe, de vervuiler betaalt, zou ook hier zoveel mogelijk moeten behouden blijven, zoniet komt de geloofwaardigheid van het beleid in het gedrang.

Het lid stelt vast dat de Minister de bijdrage van de burgers wil optrekken en dat de provinciale belasting dan zal wegval-
len.

Hij vraagt zich af wat er met de gemeentebelasting op de riolering zal gebeuren en wat met de burgers, die niet aangesloten zijn op een riolering en lozen in grachten of in de ondergrond ?

Verder krijgen alle eerste klasse inrichtingen die niet lozen in de openbare riolering een heffing van 10.000 frank aldus nog het lid.

Of ze nu water verontreinigen of niet, ze krijgen wel een milieuheffing voor waterzuivering ;

Vele klasse 1 bedrijven zijn klasse 1 bijvoorbeeld omwille van het lawaai dat ze veroorzaken of omwille van de opslag van bijvoorbeeld stookolie.

In de industrie worden ook alle klasse 1 bedrijven gelijk gesteld. Ongeacht of zij enkele kilogram giftig afval produceren of duizend ton giftig afval produceren, de heffing blijft dezelfde.

Het lid wil hier verwijzen naar ons bezoek aan INDAVER en dan vraagt hij zich af wat betekent „de vervuiler betaalt” ? Waarom is hier geen verplichte levering van afval ?

Een ander lid sluit zich daar bij aan.

De discussie over de heffingen leidt ons ook naar de discussie over de specificiteit van sommige kosten, aldus het lid.

Studies uitgevoerd op de kwaliteit van slib in de Vlaamse waterlopen, wijzen op contaminaties die niet via de gewone RWZI's te zuiveren zijn (bijvoorbeeld organische micropolluenten, zware metalen, . . .).

De sanering/berging van dergelijke stoffen is moeilijk rea-

liseerbaar, en vooral zeer kostelijk. Wie moet deze kosten betalen ? De specifieke vervuilers of alle vervuilers ?

Een ander lid vraagt in welke mate het bedrijfsleven op de hoogte wordt gebracht van de te verwachten stijgingen van de milieuheffingen zodat ze meer aan zelfzuivering gaan doen en van de prijzen van de afvalverwerking zodat ze meer gaan trachten afval te vermijden ?

De Gemeenschapsminister geeft hierop volgende globale verduidelijking .

Zoals reeds in het MINA-PLAN 2000 vermeld dient de verontreiniging prioritair aan de bron zelf aangepakt. De milieuheffing dient in het kader van de toepassing van het beginsel „de vervuiler betaalt” duidelijk als een beleidsinstrument beschouwd voor dergelijke brongerichte aanpak.

Met betrekking tot de beginselen voor de toepassing van het principe „de vervuiler betaalt” wordt in de EG-aanbeveling 75/436/EG van 3 maart 1975 immers ondermeer gesteld :

1. Indien men de vervuilers de kosten van de strijd tegen de door hen veroorzaakte vervuiling laat dragen, zal dit hen aanmoedigen om de vervuiling te beperken of om minder vervuilende produkten of technieken te zoeken en wordt aldus een rationeler gebruik van de schaarse milieugoederen mogelijk gemaakt. Bovendien wordt voldaan aan de criteria inzake doeltreffendheid en billijkheid.

2. Bij de toepassing van het beginsel „de vervuiler betaalt”, worden de belangrijkste instrumenten waarover de overheid beschikt om de vervuiling te voorkomen, gevormd door normen en heffingen. Het is mogelijk om deze in combinatie toe te passen.

3. De heffing is bestemd om de vervuiler ertoe aan te zetten zelf tegen de laagste kosten de nodige maatregelen te nemen om de door hem veroorzaakte vervuiling te verminderen (aanmoedigingsfunctie) en/of om hem zijn gedeelte van de kosten der collectieve maatregelen te laten dragen, zoals bij voorbeeld de zuiveringskosten (herverdelende functie). De heffing wordt op grond van een doeltreffende procedure van de overheidsinstanties ingehouden naargelang de graad van de veroorzaakte vervuiling. De heffing moet dusdanig worden vastgesteld dat op de eerste plaats voldaan wordt aan de aanmoedigingsfunctie. Voor het geval dat de heffing voornamelijk een herverdelende functie heeft, moet zij in het kader van vorengenoemde ten minste dusdanig worden vastgesteld dat voor een bepaald gebied en/of een gegeven kwaliteitsdoelstelling het totale bedrag van de heffing gelijk is aan de som van de collectieve lasten van de maatregelen verbonden aan het doen verdwijnen van de hinder.

MILIEUDEKKINGSPLAN

In verband met het milieudekkingsplan wordt gevraagd of de leden van de Commissie Leefmilieu van de Vlaamse Raad zo vlug mogelijk het milieudekkingsplan kunnen bekoemen om deze discussie te bevorderen.

Beschikken de diensten over voldoende geschoold personeel en voldoende gecomputeriseerde infrastructuur om effectief in het veld 1,250 miljard frank aan milieuheffingen te kunnen ontvangen én controleren, aldus nog een vraag van een lid.

De Gemeenschapsminister verwijst voor deze gegevens naar de nog te voeren discussie over het programmadecreet. Bij de bespreking van dat decreet zal gans deze problematiek uitgebreid aan bod komen en in detail worden belicht. (Zie Stuk 265 (1989-1990) - Nr. 2)

SANCTIONERING

In verband met de voorlichting en de sanctionering van de milieuklachten stelt het lid vast dat er veel seponeringen zijn gebeurd.

Het lid vraagt zich af of er niet iets moet gedaan worden om de sanctionering te verbeteren, dit om een beter rechtsklimaat tot stand te brengen en het vertrouwen van de bevolking in de milieuwetgeving te verbeteren. Moet er in dit verband meer concreet niets worden gedaan aan een dwangsom per dag.

Zoals het lid poneert vonden in het verleden vaak seponeringen plaats van processen-verbaal van vaststelling van milieudelicten.

In het MINA-PLAN 2000 werd aangekondigd dat een Interuniversitaire Commissie zou belast worden met het uitwerken van een optimalisering van de milieuwetgeving. Bij besluit van 5 juli 1989 van de Vlaamse Executieve werd dergelijke Interuniversitaire Commissie opgericht. Deze commissie kreeg onder andere als opdracht de vertraging van de doelmatigheid van de strafrechtelijke en andere middelen tot handhaving van het milieurecht te onderzoeken.

Op basis van die resultaten zal de Gemeenschapsminister dan voorstellen ter zake formuleren.

Niettemin heeft de Gemeenschapsminister in aangelegenheden waar de milieuwetgeving manifest werd overtreden niet geaarzeld om nu reeds naar strengere rechtsmiddelen te grijpen, wat dan ondermeer geleid heeft tot verzegeling van de installaties of de toepassing van dwangsommen op basis van de rechterlijke beslissing.

MILIEUPROJECTDAG

Een lid stelt verschillende vragen over de milieuprojectdag. Wat is de concrete inhoud van de milieuprojectdag geweest ? Tot wie richtte die zich, met welke bedoeling ? Wie heeft de evaluatie achteraf gemaakt ? Wat waren de vaststellingen ? Het volledige programma inzake de milieuprojectdag wordt meegedeeld via bijlage 1.

LEEFMILIEUCAMPAGNE

Een lid dringt ter zake aan op de coördinatie van de Leefmilieucampagne, ook deze van de parastatalen

De Minister kan zich volledig aansluiten bij dit standpunt. Er werd hiervoor trouwens opdracht gegeven aan de Leefmilieucampagne om de nodige initiatieven ter zake te nemen, wat reeds tot een aantal afspraken met de Openbare Afvalstoffenmaatschappij van het Vlaamse Gewest leidde.

In verband met de Leefmilieucampagne vindt een lid een bedrag van 15 miljoen frank te weinig. Hij vraagt om deze campagne beter te coördineren.

Met betrekking tot de voor de Leefmilieucampagne beschikbare middelen wijst de Minister erop dat de voor 1989 voorziene 15 miljoen frank reeds een behoorlijke verhoging betekenden ; aangezien er voor 1988 slechts 10 miljoen frank voorzien was.

Het ligt uiteraard in de bedoeling de Leefmilieucampagne de nodige middelen ter beschikking te stellen voor de uitvoering van haar opdrachten, dit in samenwerking met de inhoudelijke diensten.

MINA-FONDS

Niettegenstaande de uitdrukkelijke verbintenis om het Mina-fonds bij decreet in te stellen, en dus met toezicht van de volksvertegenwoordiging, missen wij hier toch een minimum-verantwoording en -planning van concrete maatregelen, aldus een lid.

Wordt het Mina-fonds benaderd als globale pot of worden de opbrengsten oorsprongsgewijs bestemd ? Een lid sluit hier bij aan, en vraagt hoeveel elk van de 12 opgesomde prioriteiten concreet zal ontvangen ?

Wat is de eventuele verdeelsleutel voor de diverse beleidsintenties, zoals (al te vaag) omschreven in de commentaar in de toelichting (p. 120-121) ? De SP wijst op het gevaar voor ministeriële betutteling en het bevoordelen van bevriende gemeenten/studiediensten/. . . Een studie als het Sobemap-rapport in verband met de VMZ bewijst dat dit gevaar niet zo ver gezocht is !

Hoe zal de volksvertegenwoordiging hierop toezien en hoe zal dit kunnen geëvalueerd worden, aldus de vragen van een lid.

Bij het eerste gedeelte van deze vraag betreffende het concreet gebruik van het MINA-fonds, en meer bepaald hoeveel elk van de opgesomde prioriteiten zal ontvangen van de beschikbare middelen, moet de Gemeenschapsminister er op wijzen dat deze lijst van de opgesomde prioriteiten niet limitatief is.

Deze lijst is vatbaar voor aanvulling en aanpassing. Het spreekt voor zich dat een concrete verdeling over de verschillende rubrieken zal vastgesteld worden volgens de noden en behoeften.

De systematische opvolging van de milieu-effectenrapportering zal hierbij uiteraard een rol spelen.

Graag is de Minister bereid de eventuele suggesties of voorstellen van deze commissie in overweging te nemen.

De verdeling en aanwending van het MINA-fonds zal verder worden geconcretiseerd in het Vlaamse milieubeleidsplan '90-'95 dat einde 1989 aan de Vlaamse Regering zal worden voorgelegd.

Ondertussen werden reeds een reeks prioritaire projecten vastgelegd (blz. 33 in de toelichting voor de commissie van Leefmilieu).

Het spreekt voor zich dat men ook zal moeten rekening houden met de suggesties en voorstellen van de MINA-raad, van het Instituut voor Natuurbehoud, het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie, met de resultaten van de diverse studierapporten die eind 1989 ter beschikking zullen zijn.

Wat de prioriteiten voor 1990 betreft zal ook een fundamentele ombuiging van het waterzuiveringsbeleid worden voorgelegd.

Daarbij zal gestreefd worden naar een verhoging van de beschikbare middelen, grotere coördinatie tussen diverse deelaspecten (riolen, collectoren, RWZI) via integrale plannen, de inzet van meer middelen en mensen van het verguningsbeleid en een grotere samenwerking met de private sector inzake investeringen en exploitatie van het geïntegreerde zuiveringscircuit.

De opbrengst van de heffingen zoals voorzien in het ontwerp-decreet worden integraal toegewezen aan het MINA-fonds en voor zo ver als mogelijk ook oorsprongsgewijs bestemd. Zo zal ondermeer de opbrengst van de heffing op de waterverontreiniging integraal en rechtstreeks ten goede komen aan de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering en

als eigen investeringsmiddelen reeds in 1990 kunnen worden aangewend.

De volksvertegenwoordiger zal op het gebruik van de toegewezen middelen kunnen toezien met alle democratische middelen die haar ter beschikking staan.

Zoals in het milieudekkingsplan overeengekomen, zal het MINA-fonds trouwens het voorwerp uitmaken van een ontwerp van organiek decreet, met inbegrip van een regeling van het aspect informatie en toezicht, dat in de loop van 1990 zohaast mogelijk aan de Vlaamse Raad zal worden voorgelegd.

Een lid stelt een vraag over de realisatiegraad van de investeringsprogramma's. Zo ziet hij in de door het kabinet verstrekte tabel in bijlage 3 dat de realisatiegraad voor natuurbehoud een uitvoeringspercentage heeft van 7 % en voor het MINA-fonds van 0,8 % per 1.10.89. Het lid is verbaasd over deze zeer lage realisatiegraad en vraagt wat de oorzaken daarvan zijn.

De realisatiegraad van de investeringsprogramma's ligt inderdaad aan de lage kant. Men mag echter niet vergeten dat de begroting 1989 slechts werd goedgekeurd op 5 juli 1989 door de decreetgever.

Bovendien slaan de cijfers die het geachte lid aanhaalt op het investeringsprogramma dat slechts op 11 oktober 1989 voor 80 procent is vrijgegeven.

Heel wat dossiers die in voorbereiding waren zijn ondertussen goedgekeurd en de uitgaven worden met regelmaat vastgesteld door mijn diensten waarbij de opgelopen achterstand in de uitvoering wordt ingelopen.

Men moet natuurlijk de uitgaven evalueren op jaarbasis. Zo blijkt uit het investeringsprogramma voor natuurbehoud voor 1988 dat van het voorziene krediet van 238 miljoen frank, er voor 216,2 miljoen frank werd vastgelegd (sectie 77 — natuurbehoud) hetzij 90,8 procent.

Het spreekt ook voor zich dat men ook dient rekening te houden met de suggesties en voorstellen van het Instituut voor Natuurbehoud om de kredieten te gebruiken op de wijze en de plaats waar ze het meest verantwoord zijn.

Tenslotte wijst de Minister er op dat de vastleggingen kunnen gebeuren tot eind 1989 en dat wij dus nog over de nodige tijd beschikken om de besteding in overeenstemming te brengen met de resultaten van het onderzoek.

Wat meer bepaald het Mina-fonds betreft moeten de resultaten van het onderzoek en het overleg leiden tot structurele maatregelen die nodig zijn om het milieu-beleid uit te voeren. Het beleid inzake afval, waterzuivering, watervoorziening, geluid, bos en natuurbescherming dient meer op elkaar afgestemd.

Daarbij de prioriteiten vaststellen vraagt de nodige tijd waarbij de juiste keuze maken belangrijker is dan de kredieten zo vlug mogelijk vast te leggen.

Een lid twijfelt aan het tijdig klaarkomen van de besluiten van de Mina-raad.

De overlegprocedure met betrekking tot het ontwerp van decreet houdende oprichting van een Milieu- en Natuurraad voor Vlaanderen is momenteel nog steeds lopende.

De vaste wil bestaat om dit ontwerp de eerstkomende maanden af te ronden en voor bespreking voor te leggen aan de Vlaamse Raad.

Het is volgens de Minister mogelijk dit nog in de loop van de huidige zitting af te handelen.

Tot slot vraagt het betrokken lid of de oprichting van de Mina-raad wel in werkelijkheid realiseerbaar zal zijn.

De realiseerbaarheid van de Mina-raad kan pas na afloop van de overlegprocedure volledig ingeschat worden. Ook bij de verschillende betrokken verenigingen en instellingen leeft evenwel het bewustzijn dat op verschillende vlakken ook inzake adviesverlening coördinatie en toetsing van de standpunten noodzakelijk is. Bovendien bestaat zowat overal behoefte aan de ondersteuning die in het ontwerp voorzien is.

ONDERGESCHIKTE BESTUREN — SAMENWERKING

Een lid heeft een aantal vragen met betrekking tot de ondersteuning van bijzondere milieuacties of -initiatieven van de lokale besturen. Ook voor wat het leefmilieu betreft staat het gemeentelijk bestuursniveau voor nieuwe verantwoordelijkheden, aldus dit lid. Welke verantwoordelijkheden zullen aan de gemeenten opgedragen worden bij voorbeeld in het kader van de uitvoeringsbesluiten van het milieuvergunnings-decreet of in de quasi-verplichting om op gemeentelijk of inter-gemeentelijk vlak een milieudienst op te richten ? Deze bijkomende taken voor de gemeenten kunnen volgens ons niet zonder dat tegelijkertijd voorzien wordt in bijkomende middelen. Een som van 200 miljoen frank zou volgens de Vereniging voor CVP-mandatarissen volstaan om een stelsel van weddetoelagen voor gemeentelijke milieu-ambtenaren op te starten. Wat zijn de plannen, die de Gemeenschapsminister, tevens Burgemeester, terzake zal ontwikkelen ?

Een lid sluit zich bij deze probleemstelling aan.

Welke rol ziet de Gemeenschapsminister voor de provincies en de gemeenten in het milieubeleid, aldus de vraag van een lid. Moeten alle provincies en elke gemeente, al of niet verenigd in een intergemeentelijk samenwerkingsverband, zelf hun milieubeleidsplan gaan bepalen in het kader van het nieuwe plan 1990-1995 ? Wordt het al of niet beschikken over een goedgekeurd milieubeleidsplan een noodzakelijke mogelijksvoorwaarde om subsidies te kunnen ontvangen vanuit het Mina-fonds ?

Een ander lid wijst op het feit dat de Minister onder meer in Limburg een initiatief beloofde van de gemeentelijke milieuambtenaren. Hoe ver staat het hiermee ? Wat zal de Minister voorstellen ?

De Gemeenschapsminister geeft volgende verduidelijking.

Het Mina-plan stelt een belangrijke rol van de gemeenten in het vooruitzicht met betrekking tot het milieubeleid („eerstelijnsmilieuzorg”).

Daartoe moeten de gemeenten een gemeentelijke milieudienst oprichten met bekwaam personeel. Dit personeel zou bovendien permanent bijgeschoold moeten worden, vermits een gemeentelijke milieu-ambtenaar de meest diverse aspecten van het milieubeleid dient te kennen : zijn taak is een algemene taak, vlak bij de concrete werkelijkheid waar alle aspecten onmiddellijk met elkaar verweven zijn.

Naast deze gemeentelijke milieudienst dient er ook een gemeentelijk adviesorgaan te komen. Hier dient gezocht naar een integratie van ruimtelijke ordening en huisvesting, verkeer en leefmilieu.

Het gemeentelijke milieubeleid dient overigens ingeschakeld te worden in een ruimer geheel dat de gemeentegrenzen

overschrijdt. Daarom zal een provinciaal overleg georganiseerd worden dat enerzijds een horizontaal samenwerkingsverband tussen de gemeenten tot stand brengt en anderzijds een permanente ontmoetingsplaats wordt van de Vlaamse gemeenten, de Vlaamse overheid en de provincie.

Een decretaal initiatief mag ten spoedigste verwacht worden.

BEVORDERING VAN STUDIEPROJECTEN EN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Op de vraag van een lid of er inzake studieprojecten inzake afvalrecycling en inzake de subsidiëring van de realisatie van milieutechnologie wordt samengewerkt met het kabinet van de Gemeenschapsminister van Economie wordt geantwoord dat er inzake alle studieprojecten veelvuldige contacten zijn met de diverse betrokken kabinetten.

Hetzelfde lid vraagt vervolgens wat de stand van zaken is in verband met de coördinatie op het vlak van wetenschapsbeleid en onderzoek ?

Het betrokken lid vindt onderzoeksuitgaven op het vlak van leefmilieu terug op andere programma's in andere begrotingen. Bij voorbeeld in de begroting Wetenschapsbeleid, ressorterend onder de Diensten van de Eerste Minister. Staatssecretaris Chevalier en Hugo Schiltz kondigden in de Commissie Bedrijfsleven aan een ruim budget veil te hebben voor onderzoeksprogramma's in verband met „global change” en in verband met Antarctica. Het lid herhaalt in dit verband in deze commissie van de Vlaamse Raad de vraag, die hij in de Commissie Bedrijfsleven stelde : Wordt de Gemeenschapsminister voor Leefmilieu in de Vlaamse Executieve, samen met het Staatssecretariaat voor Leefmilieu door de betreffende nationale Staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid betrokken bij de conceptie, de uitvoering en de evaluatie van dergelijk onderzoek met belangrijke leefmilieuitzichten of speelt deze „Chevalier seul” ? Door dezelfde Staatssecretaris wordt gewag gemaakt van overleg inzake wetenschapsbeleid tussen de Staat en de Gemeenschappen en Gewesten. Is de Gemeenschapsminister bij dit overleg rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken ?

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat hij bij dit overleg onrechtstreeks betrokken is via de werking van de interkabinettenwerkgroep dienaangaande, die de standpunten van de Vlaamse Executieve uitwerkt. Tot nog toe stellen zich geen problemen omdat de nationale overheid vooral fundamenteel onderzoek bevordert dat inzake leefmilieu op mondiale problemen en fenomenen is gericht. Het gewestelijk beleid in deze materie is gericht op toegepast onderzoek om de Vlaamse problematiek op te lossen.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Een lid wil vernemen wat de verklaring is voor het feit dat, ondanks de schrijnende behoefte aan financiële middelen voor leefmilieu en groenvoorziening, er slechts 50 miljoen frank werkelijk is uitgegeven (tot op 1.10.1989) van de 700 miljoen frank aangepaste kredieten ?

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat deze cijfers een vertekend beeld geven.

Hij heeft er immers bij de toelichtingen en de besprekingen omtrent het Mina-plan reeds op gewezen dat het plan niet alleen een beleidsdocument is, maar dat er tevens in de loop van 1989 in ruime mate overleg zal georganiseerd worden,

om op een structurele en vernieuwde wijze een toekomstgericht milieu- en natuurbeleid uit te bouwen in Vlaanderen.

Dit mag dus niet overijld gebeuren en men moet dus geen wonderen verwachten op korte termijn. Deze keuze impliceert immers weloverwogen inzet, waarbij ook enig geduld moet geoefend worden, zonder te schaden aan de uiteindelijke doelstellingen.

Overhaaste beslissingen nemen, op korte termijn, zou schaden aan de globaliteit van de aanpak waarbij de noodzakelijke prioriteiten moeten vastgelegd worden.

Bovendien is een coördinatie van de in te zetten middelen en de daarmee gepaard gaande maatregelen die door derden moeten genomen worden noodzakelijk. Het past immers dat we ons van de samenwerking verzekeren van de ondergeschikte besturen, provincies, gemeenten en intercommunale verenigingen om de rendabiliteit van de investeringen maximaal uit te bouwen.

Zonder nu onmiddellijk aan de ondergeschikte besturen een goedgekeurd milieubeleidsplan als voorwaarde te stellen voor subsidiëring zullen we toch alle middelen moeten aanwenden om een optimale coördinatie der werken te bekomen.

De verschillende aspecten worden op het terrein door OVAM, VMZ, VMW, VLM, en andere voorbereid, wat past in de leefmilieucampagne die een grondige mentaliteitswijziging wil teweegbrengen met al de ons ter beschikking gestelde middelen.

De hoge mate van belangstelling, de positieve respons en de bereidheid tot samenwerken die we vanuit alle regio's en in alle geledingen ondervinden wijst er op dat deze bewustmakingscampagne haar vruchten afwerpt.

Een van die middelen en niet het minst belangrijk is het overtuigend argument dat we de vastleggingen kunnen verzekeren van de nodige financiële tussenkomsten. Het is nu precies met deze vastleggingen dat we moeten rekening houden in verband met het gebruik van de voorziene kredieten.

De 50 miljoen frank die ondertussen reeds werden uitgegeven kaderen perfect in deze globale aanpak maar zij geven slechts een gedeeltelijk en vertekend beeld van het gebruik van de aangepaste middelen.

De Gemeenschapsminister wijst er verder op dat deze kredieten slechts zijn goedgekeurd op 5 juli 1989 en dat de toestand werd opgenomen amper een maand nadat iedereen gedurende een bepaalde periode in een of andere vorm van verminderde activiteit verkeert, al dan niet in het buitenland, en het juist in de maand september is dat de prestaties opnieuw het normale peil bereiken.

Het zal het geachte lid eveneens niet onbekend zijn dat de vastleggingen kunnen gebeuren tot eind december en dat de kredieten die deze vastleggingen moeten spijzen bovendien kunnen gespreid en uitgevoerd worden over periodes die de begroting van het dienstjaar ver overschrijden.

Hetzelfde lid vraagt wat de vooruitzichten zijn van het percentage werkelijke uitgaven voor het totale jaar 1989 waar dit nu 61,3 procent of 4,428 miljard frank bedraagt ten opzichte van 100 procent of zijnde 7.219,7 miljoen frank werkelijke uitgaven 1988.

De Gemeenschapsminister meent dat het gegeven antwoord op de vorige vraag in diezelfde zin geldt voor deze vraag naar de vooruitzichten van het percentage werkelijke uitgaven voor het totale jaar 1989 dat nu inderdaad slechts

61,3 procent of 4,428 miljard frank bedraagt, zoals het lid terecht opmerkt. Men moet daarbij rekening houden met de omstandigheden dat nu pas de kredieten zijn vrijgegeven tot 80 % van de oorspronkelijke bedragen die in de begroting werden ingeschreven. Ook hier gelden ten andere de aangehaalde argumenten voor een doordacht, gespreid gebruik van ter beschikking gestelde kredieten.

Tot slot is de Gemeenschapsminister er van overtuigd dat, wanneer we tenminste een duidelijk onderscheid maken tussen de werkelijke uitgaven die op een bepaald ogenblik worden vastgesteld en de vastleggingen die moeten gebeuren binnen het kader van deze ons ter beschikking gestelde kredieten, wij wellicht zullen moeten vaststellen dat we toch nog bepaalde initiatieven zullen moeten spreiden in de tijd om ze te kunnen realiseren.

In dat licht bekeken zijn de vooruitzichten van die aard dat de toegekende bedragen, alhoewel een stap in de goede richting, toch nog ontoereikend zullen blijken te zijn.

C. STEMMINGEN

De Commissie neemt de haar toegewezen decreetbepalingen en sectoren aan, met 9 stemmen voor bij 2 onthoudingen.

Met eenzelfde stemuitslag verklaart de Commissie dat het aan de Commissie toegewezen gedeelte van de administratieve begroting conform is met de inhoud en de doelstelling van de algemene uitgavenbegroting.

De Verslaggever,

J. VAN LOOY

De Voorzitter,

Jozef BOSMANS

BIJLAGE

BIJLAGE

PROGRAMMA MILIEUPROJECTDAG — 13 oktober 1989

Programma

8.45 - 9.10

Ontvangst van de deelnemers

9.10 - 9.30

Film : „Pollution - who cares ?”

Britisch Gas plc

Laureaat „Business and the Green Screen Award 1989”

9.30 - 10.30

Referaten

Sessie 1 : A.E. Fry : International Environmental Bureau „Transferring environmental information to smaller and medium sized businesses”

A. Sporon-Fiedler : Fläkt Denmark A/S „Environmental technologies in odour control - a general approach”

Sessie 2 J.G. Janssens & H. Peperstraete
Studiecentrum voor Water

„Nieuwe ontwikkelingen in de technologie van de drinkwaterbereiding”

E. Van den Eede

Ministerie van Openbare Werken en Verkeer „Proefstortenproject Geuzenhoek”

10.30 - 11.00 .

Koffiepauze

11.00 - 12.00

Referaten

Sessie 3 T.A. Buys / Depot Milieubeheer B.V.
„Integratie van milieuzorg binnen het bedrijfsmanagement”

K. Moustie / Royale Belge

„Aansprakelijkheidsverzekering bij milieuaantasting : Verleende waarborgen in binnen- en buitenland”

Sessie 4 F.E. Joyce, Nett
„Opportunities for environmental technologies after 1992”

J. Vande Vyvere : Energik
„Een toekomst voor de milieu-industrie in Vlaanderen ?”

12.00 - 14.00

Lunch

Toespraak door Dhr. T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting

14.00 - 14.45

Milieuprojecten

Project 1 : Productie van actieve kool door valorisatie van biomassa en afvalmaterialen
Prof. A. Buekens, V.U.B.

Project 2 : Nieuwe mogelijkheden voor de industriële valorisatie van mestoverschotten
D. Baeten & Prof. W. Verstraete, R.U.G.

Project 3 : Efficiënte recuperatietechniek van benzinedampen
G. Van Witzenburg.
L'Oxhydrique Internationale n.v.

14.45 - 15.15

Koffiepauze

15.15 - 16.00

Milieuprojecten

Project 4 : Bodemsanering via landfarming en flotatie
L. Van Doninck & G. Ide, Lisec

Project 5 : Biofiltratie voor luchtzuivering op industriële schaal
Prof. N. Schamp, R.U.G.

Project 6 : Bouwplaten uit secundaire grondstoffen
C. De Pauw, WTCB - Recymat

16.00

Receptie
Mogelijkheid tot bezoek IFEST-beurs
